

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΠΙΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΗΝΙΑΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτῶσι δραχμῆς 100. Ἐξέ-
μνη δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατηρ. 50.
Ἀμερικῆς Δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ δίων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ, 1879

ΙΑΡΥΘΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἐλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰσούδητου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρθάκειον

Περίοδος Β'—Τόμος 46ος

Ἀθήναι, 7 Ὀκτωβρίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 45

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

Ὁ Ντίσκο ἔβγαλε τὸ πούρο ἀπὸ
τὸ στόμα του καὶ μὲ μιὰ πλατειᾶ χει-
ρονομία ἔδειξε ἕλη τὴν καρπίνα.

—Ὁ Ντάν, εἶπε, εἶναι ἓνα παιδί
μὲ κεφάλι τετράγωνο καὶ δὲν ἀφή-
νει τοὺς ἄλλους νὰ σκεφθοῦν γιὰ λο-
γαριασμό του. Ὅπωςοδήποτε ἔβαν
θάρβη ὁ καιρὸς μου νὰ κατεδάσω τὰ
πανιά, θὰ βρῆ τοῦτο ἐδῶ τὸ παραβά-
κι σὲ καλὴ κατάστασι. Δὲν ἔχει κα-
νένα σκοπὸ νὰ παρατήρη τούτη τὴ
δουλειά, κἀτὸ τὸ ξέρω.

— Χμ! Ἐπήγατε καμμιά φορά
στὶς Δυτικὰς Πολιτεῖες, κύριε Τρούπ;

— Ἐχω πάει ὡς τὴ Νέα Ὑόρκη
μὲ τὸ καράβι. Δὲν ξέρω νὰ ταξιδέψω
μὲ τὸ σιδηρόδρομο. Οὔτε κι' ὁ Ντάν.
Μόνον τὸ ἄλμυρὸ νερὸ κάνει γιὰ τοὺς
Τρούπ.

— Εἶμαι σὲ θέση νὰ προσφέρω
στὸν Ντάν, ὅσο ἄλμυρὸ νερὸ τοῦ κά-
νει διάθεσι, γιὰ νὰ ταξιδέψῃ ὥσπου
νὰ γίνῃ καπετάνιος.

— Πῶς γίνεται ἓνα τέτοιο πράγ-
μα; Ἐγὼ σὰς νόμιζα γιὰ βασιλιά τῶν
σιδηροδρόμων. Ἔτσι μοῦ εἶχε πεῖ ὁ
Χάρβεϋ—ἐταν λαθεύομενον στὴν κρί-
σι μου.

— Ὅλοι μας εἴμαστε ἄνθρωποι καὶ
μποροῦμε νὰ σφάλουμε. Ἐνόμιζα πῶς
γνωρίζατε ὅτι ἔχω καὶ μιὰ ἀτμοπλοῖ-
κὴ γραμμὴ. Κάτι φορητὰ ποδ κου-
βαλοῦν τσάι ἀπὸ τὴν Γιοκοχάμα ὡς
τὴν Ἁγίαν Φραγκίσκο. Ἐξῆ βαπόρια
ἐν ἕλῳ.

— Ἐδλογημένο παιδί! Δὲν μοῦ
εἶπε ποτὲ ἓνα τέτοιο πράγμα! Ἄν
ἄκουγα κάτι τέτοιο θὰ πρόσεχα τὰ
λόγια του, μ' αὐτὸς μούφαγε τ' αὐ-
τιὰ μὲ τοὺς σιδηροδρόμους του καὶ
τὰ ἰδιαίτερα βαγόνια του.

— Ὁ Χάρβεϋ δὲν ἤξερε τίποτε.

— Ἐ βέβαια, ἓνα τόσο παραμικρὸ

πράγμα, δὲν ἄξιζε οὔτε τὸν κόπο!

— Ὅχι, δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος.

Ἄλλὰ δὲν πῆρα σ' ὄνομά μου αὐτὰ
τὰ φορητὰ τῆς «Μπλιού Μ.»—τὴν

παλιὰ γραμμὴ τοῦ Μάκ-Καίληντ, πα-
ρὰ φέτος τὸ καλοκαίρι.

Ὁ Ντίσκο σωριάστηκε στὸ κάθι-
σμά του.

— Θεὲ Μεγαλοδόναμε! Τὴν ἐπα-
θα σὺν τὸν χειρότερο ἀτζαμῆ. Ὅρι-
στε! Ὁ Φίλ Αἰρχαρτ ἔφυγε ἀπὸ
δῶ, πᾶνε τώρα ἕξῃ χρόνια—ὄχι, ἐ-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ὁ Κωστάκης καὶ τὸ πακαγαλάκι του
Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴν Μερσεντές

πτά — και σήμερα είναι δεύτερος πλοίαρχος στο «Σάν Ζοζέ», ένα καράβι που κάνει είκοσιέξι ημέρες στον Ωκεανό. Η αδελφή του μένει εδώ κι' έρχεται και διαβάζει τα γράμματά του στη γυναίκα μου. Όποτε δική σας είναι αυτή ή γραμμή;

Ο Τσέιν κούνησε καταφατικά το κεφάλι του. — Αν μου το έλεγε το ευλογημένο το παιδί! Οξάδινά ένα στρίψιμο στο τιμόνι και θά γύριζα το καράβι μπρός πίσω.

— Αυτό όμως δεν θά ήταν και τόσο καλό για τον Χάρβεϋ, είπε ο Τσέιν.

— Νά μην το ξέρω! Νά μην το ξέρω. Βέβαια, ή «Μπλιού Μ.» είναι πολύ καλή γραμμή. Πρώτης τάξεως καράβια, περίφημα!.. Το είπε ο Φίλ Αίρχαρτ.

— Είμαι πολύ ευχαριστημένος που δίνετε τέτοια καλή σύσταση ο Αίρχαρτ για τα καράβια μου, γιατί έχω εκτίμηση στην κρίση του. Τώρα έγινε πρώτος πλοίαρχος στο «Σάν Ζοζέ». Έκεινο που θά ήθελα να ξέρω είναι αν δεν θά είχατε αντίρρηση να μου δώσετε τον Ντάν για κανένα-δύο χρόνια, να δοκιμάσουμε μήπως μπορούμε να τον κάνουμε δεύτερο πλοίαρχο. Θά τον εμπιστευόσαστε στον Αίρχαρτ;

— Θά είναι μεγάλος μπελές γι' αυτόν ν' αναλάβη ένα αγόρι τόσο άμαθο.

— Εγώ ξέρω κάποιον που έκανε για μένα περισσότερα.

— Δεν είναι το ίδιο πράγμα! Τώρα ας εξετάσουμε την υπόθεση αυτήν εδώ που είμαστε. Για τον Ντάν δεν μπορώ να σας κάνω καμιά ιδιαίτερη σύσταση γιατί είναι αίμα μου. Ξέρω πολύ καλά πως οι μανουβρές σ' ένα φορτηγό βαπόρι είναι διαφορετικές απ' ε.τι. σ' ένα φαρμάδικο του Μπάνκου, μα πολλά πράγματα δεν του λείπουν να μάθη. Κανένας μούτσος δεν ξέρει να κρατάη το τιμόνι καλύτερα απ' αυτόν, αυτό μπορώ να το πω. Όσο για τ' άλλα τ'χει στο αίμα του.

— Ακούστε, Ντίσκο. Θά τον βάλουμε να κάνει ένα-δυο ταξίδια ως μούτσος κι' απ' εκεί θά του δώσουμε την ευκαιρία να γίνη κάτι καλύτερο. Αν υποθέσω πως θέλετε να τον κρατήσετε κοντά σας φέτος τον χειμώνα, θά στείλω να τον πάρω κατά την άνοιξη. Ξέρω πως ο Είρηνικός Ωκεανός είναι πολύ μακριά απ' εδώ.

— Μπα, όσο γι' αυτό, έμεις οι Τρούπι, είτε νεκροί, είτε ζωντανοί, είμαστε σκορπισμένοι στις τέσσερις άκρες του κόσμου.

— Εγώ όμως θέλω να σας δώσω να καταλάβετε — και σ' αυτό επιμένω — πως κάθε φορά που θά επιθυμήσετε να τον ιδείτε δεν έχετε παρά να με ειδοποιήσετε κι' εγώ θά φροντίσω για το ταξίδι του. Δεν θά σας κοστίση ούτε μιὰ δεκάρα.

— Αν δεν σας κάνει κόπο να περπατήσετε λίγο, πάμε στο σπίτι μου να συζητήσουμε γι' αυτό το ζήτημα με τη γυναίκα μου. Την έπαθα τόσο άνοητα ώστε όλα αυτά μου φαίνονται σαν να μην ήταν αληθινά.

Η ήγαν ως το σπίτι του Ντίσκο, ένα σπιτάκι άσπρο, μ' ένα γαλάζιο ζωνάρι γύρω-γύρω, με μιὰ φερρόβαρκα εις άποστρατεία μεταμορφωμένη σε άνθόκηπο μέσα στην αυλή και μιὰ σαλίτσα με γυρτά παράθυρα γεμάτη από κάθε λογής θαλασσινά ένθυμα. Μέσα εκεί βρισκόταν καθισμένη μιὰ ψηλή γυναίκα, σωματηγή και σοβαρή που είχε το κουρασμένο βλέμμα των ανθρώπων που έχουν τα μάτια τους αδιάκοπα κορφωμένα στη θάλασσα, περιμένοντας να ιδούν τους δικούς τους να γυρίζουν πίσω. Ο Τσέιν της έκανε την πρότασή του κι' εκείνη έδωσε τη συγκατάθεσή της μ' ένα βαρυστοιχμένο ύφος.

— Έδώ στο Γκλώστερ μόνο χάνουμε κάθε χρόνο εκατό ανθρώπους, κύριε Τσέιν, είπε. Έκατό ανθρώπους, και μούτσους και μεγάλους άντρες, κι' έτσι έχω μισήσει τη θάλασσα ωσάν να ήταν ένα πλάσμα ζωντανό και να με καταλάβαινε. Ο Θεός δεν την έκανε, φαντάζομαι, για να πηγαίνουν οι άνθρωποι και να μένουν όλο το χρόνο σ' αυτήν. Τα βαπόρια τα δικά σας πηγαίνουν δρόμια το δρόμο τους και γυρίζουν πάλι κατ' εδθείαν πίσω στην πατρίδα, δεν είναι έτσι;

— Όσο το δυνατόν πιό κατ' εδθείαν. Φτάνει να τους το επιτρέψουν οι άνεμοι. Εγώ δίνω βραβεία σ' όποιο πλοίο γυρίσει πίσω γρηγορώτερα. Καθώς ξέρετε, δεν κάνει πολύ καλό στο τσάι να μένη καιρό στη θάλασσα.

— Όταν ήταν μικρός του άρεσε να παίξη τον μπακάλη κι' είχα την ιδέα πως κι' όταν μεγάλωνε θά του έμενε αυτή ή κλίση. Μα μόλις μπήρεσε να μανουβράρη μόνος του τη γουργούλα της βάρκας, κατάλαβα πως μου τον είχε πάρει και αυτόν ή θάλασσα.

— Τα δικά μου καράβια είναι μεγάλα, όλο σίδερο κύρια Ντίσκο και όνομαστά. Αυτό το ξέρετε βέβαια από την αδελφή του Φίλ, που έρχεται και σας διαβάζει τα γράμματά του.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΚΑΝΑΡΙ ΜΟΥ

Μικρό κανάρι, Πόσο θά ευφραίνεσαι Με τέτοια χάρη Νά κλαιδίης, Ένω για σένα Μάγια δεν έχουνε Τα ζηλεμένα Βραβεία της γης!

Μήπως ή μόνη Κρυφή αναγάλλιαση Τ' άνθρόπου σώνει Γι' άνταμοδίη; Ζητώντας άλλη, Χαρά δέ χαιρείται Τόσο μεγάλη, Τόσον άγνή.

Τάχα στο θόλο Που φυλακίστηκες Τόν κόμπον όλο Σ' ή λημονιάς, Μηδ' παντέχεις Όπου γοργότατες Φτερούγες έχεις Για να πετάς;

Με δίχως πόνο Τάχα ή φωνούλα σου Για τούτο μόνο Γλυκολαλεί; Παρόμοια χάρη Ψυχή που αισθάνεται, Άδ'θο κανάρι, Δέ σου φθονεί.

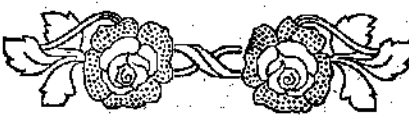
Παιδιά, γονέους, Γλυκειά συντροφισσα, Τόπους ώραιούς, Άνθια, νερά, Όσοις δεν κράξεις Ποτέ στη μνήμη σου, Και αναγαλλιάσεις Μες στην έρμια.

Γι' άλλους το χόμα Με κλάψες βρεχομε, Στ' άχαρο σώμα Κλεισμένοι έμεις, Όσο που ή Μοίρα Τραβίει το πνεύμα μας Από τη θύρα Της φυλακής.

Έπεινο ξέρει Πως έγινήθηκε Για κάποιον άστέρι, Που τό καλεί! Και θρόφι' έλπίδα Με τ' άλλα πνεύματα Στη νέα πατρίδα Ν' άνταμοδίη.

Μ' αυτά ένωμένο, Πικρές ένθύμησες Το εύτυχημένο Δέ θάχη πλειό, Και θ' άρχινήση — Κανάρι άθάνατο — Νά κλαιδίηση Στόν ουρανό.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΦΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΜΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΛΑΝΗ,

Αγαπητοί μου, ΟΥ διηγήθηκα: Σ' έν άθηναικό νοικοκυρόσπιτο, συγκρατήθηκε αυτές τις ημέρες οικογενειακό συμβούλιο, ή να πούμε καλύτερα δικαστήριο, για να δικάση μιὰ... κόττα. Πρόεδρος ο παππούς, εισαγγελέας ή μητέρα, νεβροί όλα άλλα μέλη της οικογένειας, και συνήγορος της κατηγορούμενης ή καθαυτό κυρά της — το μεγάλο κορίτσι — που πρώτα την υπεργαπούσε και αίσθανόταν πως την άγαπούσε άκόμα και μετά το έγκλημα. Η δίκη θά γινόταν «ερήμη», γιατί ή κατηγορούμενη βρισκόταν στην αυλή, φυλακισμένη στην κλούβα, κι' έκριναν όλωσδιόλου περιττό να την «προσαγάγουν».

Άλλά ποιά ήταν το έγκλημά της; Τι φοβερό είχε κάνει ή κόττα εκείνη ώστε να ναστατωθή το σπίτι; Με ιερά άγανάκτηση το εξιστόρησε, από την εισαγγελική της έδρα, ή μητέρα: «Όταν ή κόττα έ κ λ ώ σ η σ ε, της άγόρασαν κάμποσα αυγά — δεν είχαν φυλάξει δικά της — και της τα έβαλαν να τα κλωσσήση. Η κόττα εκάθησε και, για μερικές ημέρες, τα ζέσταινε εύσυνείδητα. Άξαφνα, το κορίτσι που περιποιόταν την κλώσσα με στοργή, την έπικισε να νάκατεύη ταύγα σά να θέλε να τα ξεχωρίση. Μπροστά της μάλιστα έσπασε κι' έφαγε έν' αυγό! Παραξενεύθηκε πολύ, τη μάλωσε, έσιαξε ταύγα και την άνάγκασε να ξανακαθήση. Άλλά την άλλη μέρα τη βρήκε πάλι άνω-κάτω και από τα τσέφλια κατάλαβε πως ή κλώσσα είχε σπάσει άλλα δύο-τρία.

Τά ίδια και την άλλη, και την άλλη. Καθεμέρα, ή κακή κλώσσα έτρωγε από δυό-τρία αυγά. Κι' όταν δεν έμεναν πιό παρά πέντ' έξη, ή κυρά της τη σήκωσε, την έκλεισε και κατήγγειλε το πράγμα στη μητέρα της...

Τό δικαστήριο έφριξε. — Μεγάλο κακούργημα! είπε ο πρόεδρος.

— Έκφυλισμός! είπε ο μεγάλος γιός.

— Είναι σά να φάγες τα παιδιά της! είπε το δεύτερο κορίτσι.

— Κακοσημαδιά και για το σπίτι, είπε ή γιαγιά.

— Πρέπει να την ξεκάμουμε! φώναξε ή μητέρα. — Νά μη σας τά πολυλογώ, έλοι βρήκαν το έγκλημα φοβερό και παμφηφει καταδικάσαν την κόττα σε θάνα-

το. Και τόσο ήταν ή άγανάκτηση κι' ή κατακραυγή, ώστε κι' ή κυρά της ή ίδια δεν ετόλμησε να την υπερασπισθή, παρά όταν ο πρόεδρος ρώτησε για τον τύπο «τι λέει ή υπεράσπιση», το μεγάλο κορίτσι αποκρίθηκε: — Σφάχτε τη, της πρέπει!

Την έσφαξαν — σά να λέμε την «εξετέλεσαν» — την ίδια ώρα, την έκαμαν βραστή και τη μοσκόφαγαν. Μόνο ή κυρά της δεν μπόρεσε να βάλη στο στόμα της μπουκιά, από τη λύπη της κι' από την τύψη που είχε κι' αυτή να τη σφάζουν... Την άλλη μέρα πήγε στο σπίτι μιὰ φίλη της μητέρας. Της διηγήθηκα το χθεσινό περιστατικό. Κι' όταν άκουσε πως έσφαξαν την κλώσσα γιατί έτρωγε ταύγα της, ή φίλη φώναξε με όϊκτο μεγάλο: — Α, τη δύστυχη! Τι κρίμα κι' άδικο! Μά ήταν άθώα! Δεν το ξέρετε

λοιπόν πως οι καλές κλώσσες ξεδιαλέγουν ταύγα που τους βάζουν, και καταστρέφουν όσα καταλαβαίνουν — από τί αυτές το ξέρουν — πως δεν έχουν μέσα πουλί!

— Αλήθεια;... φώναξε σάν τρελλή ή κυρά της κόττας. Ώ, δυστυχία! Κι' άμέσως έτρεξε, βρήκε τα πέντ' έξη αυγά που είχαν μείνει και τα έσπασε το ένα μετά το άλλο. Πραγματικά, σε κανένα δεν όπηρχε ούτε ίχνος μέλλοντος πουλιού!

Έτσι αποδείχθηκε — και τώρα προς λύπη και τύψη όλων — πως ή κόττα ήταν άθώα και πως το οικογενειακό δικαστήριο, από άγνοια, έπesc σε μιὰ μεγάλη «δικαστική πλάνη». Άλλά δυστυχώς ήταν άργά για κάθε «αναψηλάφηση» της δίκης κι' ή κυρά της κόττας μένει και θά μείνη για πάντα άπαρηγόρητη... Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΡΟΔΟΠΗ Η ΠΑΛΙΑ ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

1. Τόν παλιό καιρό, ζούσε στη Σάμο ένας πλουσιώτατος άνθρωπος που τον έλεγαν Ίαδιο. Στ' ώραίο του παλάτι ειχ' ένα σωρό δούλους, κι' ανάμεσα σ' αυτούς ήταν κι' ο Αϊσωπος από τη Φρυγία, ο κατόπι περίφημος σ' όλο τον κόσμο για τους μύθους του. Είχε άρχίσει μάλιστα να τους γράφη, από τότε που δούλευε στού Ίαδιο — με μυτερό καλάμι σε σανιδάκια αλειμμένα με κερί, γιατί δεν ύπήρχε άκόμα χαρτί και πέννα — και προπάντων να τους διηγήται στον άφέντη του και στους άλλους δούλους που διασκεδάζαν πολύ. Έπειδή όμως ο Αϊσωπος ήταν κακενικός, στραβοκάνης κι' άσχημος στο πρόσωπο, τον πείραζαν κύλα και κάποτε τον κακομεταχειρίζονταν.

Μιά μέρα, ο Ίαδιομος γύρισε στο παλάτι από τον συνηθισμένο του περίπατο, κουβαλώντας κι' ένα κοριτσάκι τυλιγμένο με παλιό-ρουχα. — Τ' είν' αυτό; τον ρώτησε ο Αϊσωπος. — Δουλίτσα, αποκρίθηκε ο άφέντης. Τη λυπήθηκα και την άγόρασα από το σκλαβοπάζαρο. Δεν έδωσα πολλά.

— Και τί θά σου κάνει; Αυτό είναι άκόμα μορό. Ρωγοβύζι θά της βάζουμε και θά τη νανουρίζουμε για να κοιμάται στην κούνια της; — Δεν είμαι καθόλου μορό! φώναξε με άγανάκτηση το κοριτσάκι. Μπορώ να κάνω πολλά πράγματα και ξέρω κύλα να χορεύω περίφημα. Μα και τάισμα ν' άθελα και νανούρισμα, δεν θά διάλεγα για νταντά μου σένα, άσχημάνθρωπε!

Ο Αϊσωπος χαμογέλασε: — Καλά, καλά. Και πως σε λένε; — Ροδόπη. — Έχεις τουλάχιστο ώραίο όνομα. Άλλά ή δουλίτσα δεν είχε μόνο ώραίο όνομα. Είχε κι' ένα πολύ

κάνη; Αυτό είναι άκόμα μορό. Ρωγοβύζι θά της βάζουμε και θά τη νανουρίζουμε για να κοιμάται στην κούνια της; — Δεν είμαι καθόλου μορό! φώναξε με άγανάκτηση το κοριτσάκι. Μπορώ να κάνω πολλά πράγματα και ξέρω κύλα να χορεύω περίφημα. Μα και τάισμα ν' άθελα και νανούρισμα, δεν θά διάλεγα για νταντά μου σένα, άσχημάνθρωπε!

ώρατο, εὐγενικό προσωπάκι, σώμα κανονικό και λυγρό, και κατάμαυρα, δλόγογορα μαλλάκια. Ο Ίαδιος πρόσταξε να τη λούσουν και να τη ντύσουν. Και τότε με τα ὠραία φορεματάκια που τῆς ἔβαλαν, φάνηκε σαν ἀληθινή ἀρχοντοπούλα. Ὅλοι ἔβαλαν στήν καρδιά τους τῆ μικρῆ Ροδόπη. Κι ἔκεινη, γιά να τοὺς εὐχαριστή, χόρευε ὅσο καλύτερα μπορούσε. Ἀλήθεια, ὁ χορός τῆς ἦταν κάτι θαυμάσιο, με τοὺς λεπτούς ἀσφρούς πέπλους που ἀνέμιζαν δλόγογιά τῆς και τῆ σκέπαζαν σὰ διάφανο σύννεφο. Και σὲ λίγο, ἡ μικρῆ Ροδόπη ἔγινε τὸ χαϊδεμένο παιδί τοῦ Ίαδιου κι' ὄλου τοῦ παλατιοῦ.

— Ἔτσι κι' ἔτσι ὁ Θεὸς δὲν μοῦ ἐχάρισε κόρη, ἔλεγε ὁ ἀφέντης τῆς. Ἔ, τώρα ἔχω τῆ Ροδόπη.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ ΔΙΗΓΗΜΑ

Οἱ φαράδες νύχτ' ἀκόμα, ἔσπερναν τὴν τράτα. Ἦταν βαρειά κι' εἶχαν χαρά. Μὰ ποῖς ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους φανταζόταν τὸ θησαυρὸ που θάῆρισκαν μέσ' σὰ φάρια; Μὰ οὐτε ἦταν ἡ τράτα βγήκε και τὸν εἶδαν τὸν κατάλαβαν. Στὴν ἀρχὴ τὸν πήραν γιά πέτρα, γιά πλακίτσα. Ἐπειτα γιά ξύλο. Κι' ἀλήθεια, ξύλο ἦταν: ἕνα μικρὸ τετράγωνο σανίδι, μαῦρο στίς ἀκρες και φαγωμένο. Τί ἀξία μπορούσε νάχη; Κι' ἕνας ἀπ' τοὺς φαράδες, που τῆς σὰ χέρια του, ετοίμασθηκε, χωρὶς νὰ τὸ κοιτάξη περισσότερο, νὰ τὸ πετάξη πάλι στὴ θάλασσα.

Μὰ ἕνας ἄλλος πρόλαβε και τοῦ κράτησε τὸ χέρι: — Ἐ! σιάσου! τί κάνεις; Εἶχε παρατηρήσει αὐτὸς κάτι παρᾶξενο: τὸ μαῦρο ἐκεῖνο σανίδι ἔλαμπε. Κι' ἔχι ἀπλῶς γιὰτὶ, βρεμμένο καθὼς ἦταν, ἀνταναικלוσε τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ που εἶχαν στὴ βάρκα. Ὅχι! τὸ σανίδι ἔλαμπε μόνο του, ἔλαμπε ἀπὸ ἄλλο φῶς, δικό του, ἕνα φῶς γλυκό, χρυσογάλανο, ἀμυδρὸ βέβαια, σὰ φωσφόρισμα, μὰ που ἄμα κανεὶς ἐπρόσεχε, τῶλεπε καλά. — Γιά σιάσου!... τὸ εἶδες; — Τί μωρέ; — Φεγγοβολάει! — Τρελλάθηκες; — Ἐλα δώ!

Ἀπομάκρυναν τὸ σανίδι ἀπ' τὸ φανάρι, τὸ πήγαν σὲ σκοτάδι, και κεῖ τὸ ἀδύνατο χρυσογάλαιο φῶς δυνάμωσε, και μπόρεσαν νὰ τὸ ἰδοῦν δ-

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

λοι, ἀπὸ τὸν καπετάν Βαγγέλη, ὡς τὸ Νιόνιο, τὸ παιδί του.

— Μὰ τ' εἶναι τοῦτο; — Θεῖκό βέβαια... — Γιά, νὰ τὸ ἰδοῦμε. Περίεργο! Τὸ ξαναπήγαν κοντὰ στὸ φανάρι, πολὺ κοντὰ, και, σκυμμένοι γύρω σ' ἐκεῖνον που τὸ κρατοῦσε και τὸ γύριζε ἀπ' ὄλες τίς μεριές, τὸ κοίταζαν...

— Μωρέ! εἰκόνησμο! φώναξε ἔξαφνα κάποιος. — Ἦ Παναγία! φώναξε σὲ λίγο ἄλλος. Κι' ἄρχισαν νὰ σταυροκοπιούνται.

Ναί, τὸ σανίδι ἐκεῖνο, τὸ μαῦρο και φαγωμένο, που φεγγοβολοῦσε στὸ σκοτάδι, ἦταν ἕνα εἰκονισματάκι, που παράστανε τὴν Παναγία τὴν δά— τὸ κεφάλι τῆς ὅσο ἕνα μεγάλο κεράσι—καθιτημένη σὲ θρόνο με τὸ Χριστούλη στὴν ἀγκαλιά τῆς. Τὰ χρώματα ἦταν ὀσμομένα, μὰ τὸ περιγράμμα φαίνόταν καθαρά. Τὰ μάτια προπάντων τῆς Παναγίας σὲ κοίταζαν τόσο ζωηρά, που ἐνόμιζες πὺς εἶχες μπροστὰ σου εἰκόνα μεγάλη. Κι' ὁ φωταστέφανος, κανονικώτατος πάνω ἀπ' τὸ βυσινὶ παντήλι τοῦ κεφαλιοῦ με τίς ὠραίες πτυχές— τὸ φῶρεμά τῆς ἦταν γαλάζιο—διατηροῦσε ἀκόμα ἴχνη ἀπ' τὸ παλιὸ του χρῶσμα. Χρυσὰ θάταν μιά φορά και τὰ γράμματα στίς δυὸ ἀπάνω γωνίες, που ἔλεγαν με τὴν συνηθισμένη συντομογραφία ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΙ.

Ἀν οἱ φαράδες ἐκεῖνοι ἤξεραν ἀπὸ τέτοια θάῆλεπαν ἀμέσως πὺς τὸ εἰκονισματάκι, που ἔβγαλαν ἀπὸ τῆ θάλασσα—ποῖς ξέρε; ἀπὸ ποῦ κι' ἀπὸ πότε πεσμένο— ἦταν ἀριστοῦργημα

βυζαντινῆς τέχνης. Ἀλλ' ἀπλοῖκοι καθὼς ἦταν, δὲν εἶδαν παρὰ τὸ θαῦμα: Ἦ Παναγία θέλησε νὰ φανερωθῆ στὸ νησί ἐκεῖνο. Γι' αὐτὸ ἔκαμε τὸ εἰκονισματάκι τῆς νὰ μῆ στὰ δέχματα τῶν φαράδων— και γι' αὐτὸ τὸ ἔκαμε νὰ φεγγοβολήσῃ στὰ μάτια τους, τῆ στιγμῆ που ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ετοίμαζόταν νὰ τὸ ξαναρρίξῃ στὴ θάλασσα σὰν ἀχρηστο παλιόβυλο. Γιατί ἄμα εἶδαν κι' ἐγγώρισαν τὴν Παναγία, και σταυροκοπήθηκαν, κι' ἄρχισαν νὰ τὴν ἀνασπάζονται μ' ἐλλέβεια και με λατρεία, τὸ εἰκονισματάκι ἔπαψε νὰ φεγγοβολῆ. Δὲν ἐφωσφόριζε πιά οὔτε ἀμυδρὰ στὸ φῶς, οὔτε ζωηρὰ στὸ σκοτάδι. Ἦταν περριττό. Ὁ σκοπὸς ἀπ' τὸ θαῦμα εἶχε γίνε...

— Τοῦτῃ ἡ Παναγία εἶναι θαυματουργή! φώναξε ἕνας φαράς. — Φανερωμένη ἦτ' ἡ λέμε, ἀφοῦ φανερώθηκε, φώναξε ἄλλος. Και τότε ὁ καπετάν-Βαγγέλης, που εἶχε τὴν τράτα, εἶπε τὸ μεγάλο λόγο: — Πρέπει νὰ τῆς κάμουμε ἐκκλησιά!

Αὐτὰ γίνονταν μιά αὐγουσιὰτικὴ νύχτα πρὸς τὰ ξημερώματα, στὸ ἐρημικὸ ἀκρογιάλι ἐνὸς μεγάλου ἑλληνικοῦ νησιοῦ, που τὸν καιρὸ ἐκεῖνο—μέσα τοῦ ἸΗ' αἰῶνα—κάτω ἀπὸ τοὺς Βενετσιάνους, βρισκόταν σ' ὄλη τὴν ἀνθιση τοῦ πολιτισμοῦ του. Ὅλο τὸ νησί εἶχε ὡς πενήντα χιλιάδες κατοίκους—ντόπιους και Φράγκους ἐξελληνισμένους—κι' ἡ πόλη καιμιὰ εἰκοσαριά. Τὴν ἐστόλιζαν ὠραία ἀρχοντόσπιτα, σωτὰ παλάτια, νιόχτιστα τότε, και θαυμάσιες ἐκκλησίες με ψηλὰ καμπαναριά. Ἀκμάζονε στὸν εὐτυχημένο τόπο τὰ γράμματα κι' οἱ τέχνες, κι' ὑπῆρχαν ἕνα σωρὸ ντόπιοι ζωγράφοι, ξυλογλύπτες, χρυσοτέτες, ἀρχιτέκτονες, ἀληθινοὶ καλλιτέχνες, που ἔκαναν θάμματα. Κοντὰ στὸ ἀκρογιάλι ὅπου φανερώθηκε ἡ Παναγία, ἦταν ἡ ἐκκλησία μιᾶς ἄλλης, τῆς Ἐπισκοπιανῆς. Ἐκεῖ τὸ ἴδιο πρῶι, πήγε τὸ εἰκονισματάκι: ὁ καπετάν Βαγγέλης και διηγῆθηκε στὸν παπὰ τὸ θαῦμα τῆς φανέρωσης. Ἐχοντας μάρτυρες και τοὺς πέντε του φαράδες.

— Ναί, εἶπε ὁ παπὰς με συγκίνηση, θαυματουργή πρέπει νάναί, και καλά τὴν εἶπατε Φανερωμένη. Ἀφήστε τὴν δὴ νὰ τὴν προσκυνᾷ ὁ κόσμος, ὡς που νὰζῶσῃ ὁ Θεὸς τὸν καπετάν-Βαγγέλη νὰ τῆς χτίσῃ ἐκκλησία δική τῆς, ἄς εἶναι και μικρή. Και τὸ εἰκονισματάκι ἔμεινε στὴν Ἐπισκοπιανή. Ὁ παπὰς τὸ ἐκαθάρισε—ἤξεραν ἐκεῖ τὸν τρόπο νὰ κα-

θαρίζουν καλὰ εἰκονίσματα—βούλωσε με στόκος κι' ἔβαψε με ἀνάλογα χρώματα τίς τρόπες που εἶχε στίς ἀκρες, τὸ ἔβαλε σὲ ἀπλή καρυδένια κορνίζα, και τὸ ἔστησε σ' ἕνα μικρὸ «τετράποδο εἰκονοστάσι».

Τὸ θαῦμα τῆς Παναγίας μαθεύτηκε στὴ χώρα ἀμέσως, κι' ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ τρέχη. Τῆς ἀναβαν κεριά, τῆς πήγαιναν λουλούδια, λάδι, τάματα, κι' ἔρριχναν λογγές-λογγές χάλκινα κι' ἀσημένια νομίσματα, ὡς και χρυσὰ βενέτικα φλωρίδα, στὸ κουτί που εἶχε βάλει δίπλα ὁ παπὰς, με τὴν ἐπιγραφή «διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ τῆς». Κατρίνι δὲν κρατοῦσε γιά τὸν ἑαυτό του, οὔτε γιά τὴν ἐκκλησιά του, ὁ καλὸς παπὰς. Και κάθε τόσο πήγαινε ὁ καπετάν-Βαγγέλης, ἀνοιγε μαζί με τὸν παπὰ τὸ κουτί, κι' ἐπαίρωνε ὅ,τι εἶχε μέσα—ἀφοῦ μετροῦσαν κι' ἔγραφαν σ' ἕνα τεφτέρι: τὸ ποσὸ κάθε φορά— γιά νὰ τὸ φυλάξῃ. Μὰ τ' ἦταν ὁ κάθουρας και τί τὸ ζουμί του! Ἄν πήγαιναν ἔτσι, οὔτε σὲ δέκα χρόνια δὲν θὰ μάζευαν ὅσα χρειαζόνταν και γιά τὴν πῆναι ἐκκλησιά (δὲν θὰ τῆς ἐκαναν πάλι και παρεκκλησί). Και τότε ὁ καπετάν-Βαγγέλης εἶχε μιά ἰδέα, μιά φῶτιση: Τὸ Δεκαπενταπόλιτο ἀνήμερα, που ἦταν ἡ πῆναι μεγάλη «θεομητορικῆ» γιορτῆ—ἡ Κοίμησι!—ἔβαλε τὸ εἰκονισματάκι στὸ μεγάλο ἀσημένιο δίσκο τῆς Ἐπισκοπιανῆς, και τὸ τρίγυρισε σ' ὄλη τὴ χώρα: «Διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ τῆς». Βροχή, ἔπεφταν τὰ νομίσματα στὸ δίσκο, και τόσο πολὺ, ὡστε ὁ καπετάν-Βαγγέλης ἀναγκαζόταν νὰ πηγαίνῃ στὸ σπῆτι του, νὰ τὸν ἀδειάζῃ και νὰ ξαναβαγαίνῃ. Ὡς τὸ βράδυ εἶχε μαζέψει διακόσια ρεάλια, χωριστὰ τὰ χρυσοφικὰ που εἶχαν ρίξει στὸ δίσκο μερικὲς ἀρχόντισσες.

Ἔτσι μάλιστα, κάτι μπορούσε νὰ γίνῃ. Ὁ καπετάν-Βαγγέλης ἔβγαξε τὸ εἰκονισματάκι κάθε Κυριακῆ και κάθε γιορτῆ, τὸ πήγαινε ἀκόμα και στὰ κοντινὰ χωριά, και μάζευε δεκαπλάσια ἀπ' ὅσα ἔρριχναν συνήθως στὸ κουτί τῆς Ἐπισκοπιανῆς, που κι' αὐτὸ, ἐνονεῖται, ἐξακολουθοῦσε νὰ δουλεύῃ. Μερικοὶ πλούσιοι μάλιστα, θρησκοὶ, πρόσφεραν ποσὰ γενναία. Και σὲ λίγους μῆνες, τὰ θεμέλια τουλάχιστο μιᾶς καλῆς ἐκκλησίας ἦταν ἐξασφαλισμένα...

Σιγά-σιγά ὁμως κι' οἱ περιοδεῖτες τοῦ εἰκονίσματος ἔπαφν νὰ δίνουν ἀρκετὰ, ὅπως οἱ πρῶτες. Μιά, δυὸ, τρεῖς φορές, οἱ ἀθητικοὶ ἄρχισαν νὰ διαφοροῦν. «Φτάνει πιά, μωρμυρίζαν, ἔδωσαμε, ἄς δώσουν κι' ἄλλοι». Ἀλλὰ ὄλοι εἶχαν δώσει στὸ μικρὸ

τόπο. Κι' ὁ καπετάν-Βαγγέλης ἄρχισε πάλι νὰπέλιζεται. Θεμέλια εἶναι μόνο μιά ἐκκλησιά: Πόσα ἄλλα θέλει ἀκόμα! Και πότε θὰ μαζεύονταν ὅσα χρειαζόνταν γιά νὰ χτιστῇ, νὰ διακοσμηθῇ και νὰ ἐφοδιασθῇ; Ποτέ, στὸν αἰῶνα.

Ἀλλὰ τότε ἡ Παναγία ἔκαμε ἄλλο θαῦμα: Ἐφώτισε δυὸ πλουσιώτατες ἀρχοντοπούλες νὰναλάβουν αὐτὲς τὴν ἐκκλησιά τῆς. Ἦταν μεγάλες πιά, γεροντοκόρες, πολὺ θρησκοὲς, κι' εἶχαν ἀποφασίσει νὰ μὴν παντρευτοῦν. Δογάριαζαν μάλιστα νὰ πᾶνε σὲ κανένα μικρὸ, φτωχὸ μοναστήρι, γιά νὰ τὸ κάμουν μεγάλο και πλούσιο. Ἀλλὰ ἔταν ἀκουσαν γιά τὴν Παναγία που φανερώθηκε και γιά τὴν ἐκκλησιά που ἤθελαν νὰ τῆς κάμουν, σκέφθησαν πὺς τὸ καλύτερο θάταν νὰ προσφέρουν γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ τὸ μεγάλο τους πλοῦτο. Και μιά μέρα, που πήγε στὸ ἀρχοντικὸ τους ὁ καπετάν-Βαγγέλης, με τὸ εἰκονισματάκι στὸ δίσκο, τοῦ εἶπαν:

— Πόσα ἔχεις μαζέψει ὡς τώρα, καλὲ ἀνθρώπε; — Ὡς χίλια ρεάλια, ἀποκρίθηκε ὁ καπετάν-Βαγγέλης. — Ἐλα, φτάνουν! ἔκαμαν με χάρὰ ἐκεῖνες. — Φτάνουν; ἀπόρησε ὁ καπετάν-Βαγγέλης. Ὅστε γιά τὸ σπιτότοπο και γιά τὰ θεμέλια...

— Αὐτὰ εἶναι ἄλλο, εἶπαν ἐκεῖνες. Ἐοῦ τώρα, γιά νὰ πιάσουν τόπο κι' οἱ δικοὶ σου κότσι, θὰ πᾶς στὸ χρυσικό μας, θὰ τοῦ ἀφήσης τὸ εἰκόνησμο και θὰ τοῦ πῆς νὰ τὸ ντύσῃ με χρυσάφι, νὰ στολίσῃ και τὴν κορώνα με διαμάντια, και νὰ τὸ βάλῃ μέσα σὲ μιά μεγάλη ἀσημένια θήκη, με κρουστάλι μπροστὰ. Εἶναι καλὸς τεχνίτης και ξέρε. Ἐ, δὲν φτάνουν τὰ χίλια ρεάλια γιά τὸ χρυσὸ πουκάμισο και τὴν ἀσημένια θήκη;

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΕΝΟΠΟΥΛΟΣ Τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Τ' ΑΛΟΓΟ ΤΟΥ ΓΥΦΤΟΥ

Ἐνας γύφτος σὰν ετοίμασε τὰ κάρβουνα με τὰ προσκνάματα τοῦς ἔβαλε φωτικά ἔπειτα γύρισε κατὰ τὸ μέρος που ἦταν ξαπλωμένο σὰν τεμπέλοσκυλο τὸ διωδεκάχρονο γυφτόπουλο, τὸ κοίταξε ἡμερα και τοῦ εἶπε με γλυκερὰ φωνή:

— Ἐλα, γιόκα μου, σήκω και πιάσε με τὴν καρδιά σου τὸ φουσερὸ και φύσα μ' ὄλα τὰ δυνατὰ σου, νὰ φουτώσῃ ἡ φωτιά, νὰ κοκκινίσουν σύνταχα τὰ αἶθερα νὰ φτιάσω αἰθερω-

σκές, σχάρες και τομπιδές κι' ἄλλα τέτοια, που θὰ τὰ πουλήσουμε στὸ μεγάλο πανηγύρι. Φύσα μωρὲ φύσα, και με τὰ λεφτὰ που θὰ πάρουμε θ' ἀγοράσουμε ἕνα γάιδαρο, φύσα σου λέω φύσα, θὰ τὸν φορτώσουμε με ἔ,τι φτιάχνουμε στὸ ἀργαστήρι και θὰ πηγαίνουμε σὲ χωριὰ και πολιτείες νὰ τὰ πουλάμε. Ἄμα μαζέψουμε ἔτσι ὅσα λεφτὰ χρειαζόνται, φύσα μωρὲ φύσα, θ' ἀγοράσουμε ἕνα ἄλογο!

Σ' αὐτὸ τὸ ἀκουσμα τὸ γυφτόπουλο ἀφῆσε τὸ φουσερὸ και με χαρὰ χτύπωντας τίς παλάμες του ξαφώνησε:

— Ἄ! πατέρα αὐτὸ θὰ τὸ καβαλλῶ ἐγὼ, νὰ ἔτσι!

Και με ἕναν πῆδο βρέθηκε καβάλλα στάμονι, που ἦταν σφηνωμένο σ' ἕνα ὄρβιο κούτσουρο, κι' ἄρχισε νὰ τὸ τρίβῃ με τὰ πόδια του, σὰν νὰ σπιροῦνιζε τὴν κοιλιά τάλδου, σὺγχρονα ἔκανε μπρὸς-πίσω τὰ χέρια του, λὲς και τραβοῦσε τὰ χαλινάρια, και πλαταγίζοντας τὴ γλώσσα του, ἔβγαζε ἦχο γλό-γλό, που τὸν ἔκοβε με πολλὰ ντέ-ντέ!

Ὁ γύφτος βλέποντας τὸ παιδί του καβαλλάρη, φαντάστηκε γιά μιά στιγμὴ πὺς εἶχε κίβλας ἀγοράσει τάλγο, κι' ἀκούγε και τὸν κρότο που ἔκαναν τὰ πέταλα ἀπὸ τὸ ξέφρενο τρέξιμο, κι' ἀγριεῖοντας τὴ φωνή του, φώναξε:

— Στάσου, μωρὲ, μὴν τὸ τρέχῃς ἔτσι, θὰ μοῦ τὸ σακατέψῃς τὸ καϊμένο!

Μ' αὐτὸ που νὰ τὸν ἀκούσῃ νὰ σταματήσῃ!

— Στάσου ἀμέσως, τοῦ ξαναφώναξε ὁ πατέρας του, ἄλλοῦς θὰ σοῦ σπάσω τὸ κεφάλι με τὴν βαρειά, κι' ἔκανε νὰ τὴν πάρῃ.

Τότε τὸ γυφτόπουλο γιά νὰποφύγῃ τὸ κτύπημα, πῆδῆσε μ' ὄρμη στὰ πίσω και χτυπώντας στὴν παλάμη ἀπάνωτὲς χροθιές, λὲς κι' ἔκανε σκορδαλιά τοῦ εἶπε:

— Σὰν εἶσαι τέτοιος κι' ἐγὼ δὲν φουῶ νὰ φτιάσῃς και νὰ πουλήσῃς σχάρες και αἰθερωσιτῆς νὰγοράσῃς τάλγο; ἔτσι θὰ πηγαίνῃς πάντα πεζουριά.

Ἀπὸ τότε που μαθεύτηκε αὐτὸ τὸ περιστατικὸ ὡς τὰ σῆμερα, πολλοὶ, ἔταν ἀκούσουν κάποιον νὰ λογαριάζῃ «ἂν κάνω ἔτσι κι' ἔτσι θὰ κερδίσω τόσα και μ' αὐτὰ θ' ἀγοράσω τοῦτο και κείνο» τοῦ λένε:

— Ναί! με τὸ ἂν και με τὸ θὰ, ἀπαράλλαχτα, σὰν τὸν γύφτο με τάλγο!

ΠΑΝ. ΔΗΜ. ΣΕΦ.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΔΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Σιγά σιγά έρωσ η σούχασε και βλέποντας πώς ο ήλιος άρχισε ν' ανεβαίνει ψηλά, θυμήθηκε πώς η λύπη δεν πρέπει να έμποδίζει τη δουλειά και ότι περνούσε η ώρα. Με πολλόν κόπο κατάπιε τα δάκρυά της, πήρε με τη χούφτα της νερό από το ποτάμι κι' έπλυσε τα μάτια της κι' ύστερα βιάστηκε να τελειώσει τα ρούχα που της έμεναν για να προφθάσει να πάει στο σπίτι και να ετοιμάσει τα φαγητά, που όπως τ'όχι έδειξε, μονάχο του δεν μαγειρεύεται.

Καμιά είκοσαριά βήματα πριν φθάσει στο σπίτι είδε την Έμορφία να έρχεται να την προσηπαντήσει. Το πρόσωπο της ήταν ροδοκόκκινο και το στόμα της γελαστό περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

— Καλώς τη μεγάλη μου αδερφή, φώναξε μόλις την είδε. Δες μου και μένα τίποτε να σου βοηθήσω γιατί είσαι κατακοιμένη, ψυχούλα μου. Αυτή τη βδομάδα είχες τόσα ρούχα. Σούπεςε πολλή δουλειά. Πόσω τί βρεγμένη που είσαι! Σ' έπλενες, Μαριά μου, κι' εγώ κοιμόμουν. Αχ, μη δεν μπορούσα να σηκωθώ, ήμουν κατακοιμένη απ' τ'ό χορό. Μα τί μούτρα είναι αυτά; Πώς με κοιτάζεις έτσι; Είσαι άλομη θυμωμένη με τη Μορπούλα σου; Τα μάτια σου είναι κατακόκκινα. Μήπως εκλάφες εξ αίτιας μου, μεγάλη μου αδερφούλα; Πολύ θα λυπηθώ αν είμαι εγώ η αιτία.

— Έλα φίλησέ με αν μ' αγαπάς κι' εγώ σ' αγαπώ πολύ πολύ. Και τα γελαστά μάτια της Έμορφίας δάκρυσαν μόνο με τη σκέψη πώς μπορεί η Μαριά να πικράθηκε εξ αίτιας της.

— Η Μαριά την παρηγόρησε και για να δικαιολο-

γήθη για την κοκκινίλα των ματιών της είπε πώς κάποια μέλισσα την τσίμπησε. Απλώσε βιαστικά τ' άσπρόρρουχα για να στεγνώσουν ως τ'ο βράδυ και την βοήθησε και η Έμορφία για να τελειώσει μια ώρα πρωτότερα, γιατί άνοπομονούσε να της δείξει όσα είχε αγοράσει στο πανηγύρι.

— Τώρα δά ήρθε ο Ίωσήφ και μου έφερε τα φώνια. Τι άστειος που μου φάνηκε έτσι φορτωμένος που ήταν! και τού είπα πώς καθώς τον είδα θυμήθηκα τ'ο γαϊδουράκι τού μύλου τους. Φαινόταν στενοχωρημένος που δεν σέ βρήκε και κοίταζε δεξιά και αριστερά μήπως προβάλλει. Αν έβλεπες την όψη του, θα νόμιζες πώς τον κυνηγούν χωροφύλακες, τόσο

« Έπεσε στην άγκαλιά της Μαρίας κλαίγοντας » (Σελ. 398, στ. γ')

ήταν συγχισμένος. Χαχαχά, τον καίμένο τον Ίωσήφ.

Και η Έμορφία δεν μπόρεσε να κρατήσει τα γέλια της καθώς θυμήθηκε την όψη τού Ίωσήφ, μα η Μαριά που ήξερε πολύ καλά για ποιά λόγο ήταν συγχισμένος και στενοχωρημένος, κατάλαβε πώς τ'ο καλό παιδί είχε έρθει για να της μιλήσει και κοίταζε δεξιά και αριστερά γιατί φοβόταν μήπως τόν προφθάσει η μητέρα του. Και σκεπτόταν η Μαριά τί να τού άπαντήσει αν τυχόν έρχόταν και πάλι και ήθελε να της κάνει λόγο γι' αυτό τ'ό ζήτημα.

Όλη την ημέρα αυτά σκεπτόταν η γυφτοπούλα και κάθε στιγμή φοβόταν μήπως τυχόν άκούσει τ'α βήματα του. Εδύχως η Έμορφία δεν πρόσεξε τη συλλογιμένη όψη της Μαρίας, γιατί είχε πέσει με τ'α φώνια της και με τ'α δώρα που της είχαν κάνει στο πανηγύρι κι' όλο γι'

αυτά μιλούσε. Έλεγε πώς ήταν βέβαια πολύ διασκεδαστικό να χορεύει κανείς την ημέρα κάτω από τ'α μεγάλα δέντρα, μα ο χορός αυτός δεν συγκρίνεται μ' εκείνον που έγινε τ'ή νύχτα μες τ'α μεγάλη και κατάφωτη σάλα τού ξενοδοχείου.

Η κυρά Μαριά άκουγε τ'ήν έγγωνα της και χαμογελούσε και χαιρόταν. Αυτόταν μόνο που τ'α γεράματα της δεν την είχαν αφήσει να πάει κι' αυτή στο πανηγύρι να χαμορώσει τ'η Μορπούλα της και ν' άκούσει τ'α καλά λόγια που της έλεγαν όλοι και να ιδεί τις περιποιήσεις που της έκαναν. Γιατί η κυρά Μαριά καθώς και ο κύρ Πέτρος δεν είχαν καμιά άμφιβολία πώς η Μορπούλα τους ήταν τ'ο θραιότερο κορίτσι τού πανηγυριού και η καλύτερη χορεύτρια απ' όλες.

Η Έμορφία εύχαριστημένη από την έντύπωση που έκαναν τ'α λόγια της δεν ήξερε πώς να πρωτοπειποιηθή τόν πατέρα της. Τού έφερε την πίπα του και τόν καπνό του, καθόταν επάνω στα γόνατά του, τόν χαϊδευε και τού φιλούσε με τ'α τριανταφυλλένια χείλη της τ'ο γεροντικό πρόσωπο. « Α, μου είσαι μια γαλιόνα πρώτης, έλεγε ο κύρ-Πέτρος χαμογελώντας, τί έχεις πάλι να μου ζητήσεις; » Η Έμορφία διαμαρτυρόταν για την ελιτζινειά της, μα η Μαριά ήξερε τί σημασία είχαν όλα αυτά τ'α χάδια και από μέσα της συλλογι-

ζόταν με μεγάλη στενοχώρια τόν γιό τού Χερπερλή.

Κι' αλήθεια σωστά τ'ο κατάλαβε η γυφτοπούλα. Ύστερα από λίγο η Έμορφία άρχισε να λέει με ποιούς νέους έχόρεψε και μαζί με τούς άλλους είπε και τ'ο όνομα τού Γιάννη Χερπερλή.

Μόλις άκουσε τ'ο όνομα αυτό ο κύρ Πέτρος τινάχτηκε επάνω, όπως τινάζεται ο σκύλος όταν άκούση μιά τουφεκιά.

— Δυστυχία μας! φώναξε και η πίπα του ξέφυγε από τ'α χέρια του κι' έπεσε κάτω κι' έγινε θρόψαλα. Τι λές, Μορπούλα μου, μ' αυτόν τόν άχρηστο έχόρεψες; Θα τ'α ψάλλω εγώ τ'ης κυρά-Αναστάσιας που σ' άφησε να χορέψης μ' έναν άλιτήριο που δεν έπρεπε να βρίσκειται έξω αλλά στη φυλακή, που ντροπιάζει τούς γονείς του άκείνους τούς καλούς ανθρώπους, που είχαν την άτυχία να

κάνουν ένα τέτοιο παιδί! Να μη σέ ξανακούσω πιά να μου κάνης λόγο γι' αυτόν, κι' αν τύχη να τόν συναντήσεις πουθενά, πρόσεξε μην τού μιλήσης, γιατί θα έχης να κάνης με μένα.

Η Έμορφία ζάρωσε σέ μια γωνιά και δεν ξεστόμισε πιά ούτε λέξη. Ποτέ της δεν είχε ξαναδεί τόν πατέρα της τόσο θυμωμένο. Σε λίγο ο κύρ Πέτρος βγήκε να κάνει ένα γύρο στα χωράφια, η γυφτοπούλα έπεσε πάλι σέ συλλογή και η κυρά Μαριά κουρασμένη απ' όσα είχε άκούσει, έγειρε τ'ο κεφάλι της και άποκοιμήθηκε. Έτσι η ημέρα άκείνη είχε πολύ θλιβερό τέλος.

Τ'ο βράδυ η Έμορφία άνέβηκε πρώτη να κοιμηθή και η Μαριά έμεινε κάτω για να βοηθήσει την γιαγιά να πέση στο κρεβάτι κι' ύστερα για να βάλει όλα τ'α πράγματα στη θέση τους και γιά να γυαλίσει τις ψηλές μπότες τού κύρ-Πέτρου που έφυγε πολύ νωρίς τ'ο πρωί.

Όσο δούλευε, τόσο ο νοσ της τριγύριζε γύρω από τ'ο ίδιο ζήτημα. Οι ώρες περνούσαν και ήταν βέβαιη πώς μόλις ξημέρωνε ο Ίωσήφ θα έρχόταν και αν δεν είχε αλλάξει γνώμη θα της μιλούσε. Έπρεπε λοιπόν να έχη έτοιμη την άπάντησή της. Μα τί να τού άπαντήσει; Η Μαριά βρισκόταν σέ πολύ δύσκολη θέση, δεν ήξερε κι' αυτή η ίδια τί ν' αποφασίσει. Έπλαθε με τ'ο νοσ της την εύτυχισμένη ζωή που θα περνούσε με τόν Ίωσήφ, θα είχαν τόν μύλο τους όπου θα έδειχνε όλη την προκοπή της και θα άποκτούσε οικογένεια δική της, και θα κατάφερνε να ήμερέψη και την κυρά Αναστάσια που τόσο τη μισούσε και θα την έκανε εύτυχισμένη με την άγάπη και τόν

σεβασμό που θα της έδειχνε κι' αυτή και τ'α παιδιά της.

Άλλοίμονο! Όλα αυτά ήταν όνειρα που δεν είχαν καμιά σχέση με την πραγματικότητα. Τι να κάνει λοιπόν; Να πάει να συμβουλευθί τη μητέρα τού γιατρού; Η Μαριά ένοιωθε πώς υπάρχουν περιστάσεις που μόνον τόν έαυτό του πρέπει να συμβουλευεται κανείς γιατί θα κανονίσει την άπόφασή που θα πάρη όχι σύμφωνα με τις ξένες συμβουλές, αλλά σύμφωνα με την δική του τήν καρδιά. Άποφάσισε λοιπόν να μην ζητήσει κανενός τη συμβουλή.

Πριν όμως άποφασίσει τί άπάντηση θα έδινε στόν Ίωσήφ μπήκε στην κάμαρα που κοιμόταν η Έμορφία και που χρησίμευε για κρεβατοκάμαρα και τών δυο κοριτσιών. Μπήκε πατώντας στις μύτες τών ποδιών με την ίδια πώς η φιλενάδα της κοιμόταν. Έκείνη όμως ήταν άγρυπνη και καθόταν περίλυπη στην άκρη τού κρεβατιού.

— Έλα τέλος πάντων! της φώναξε, άπλώνοντάς της τ'α χέρια της. Νόμιζα πώς δεν θ' άνέβαινες ποτέ και σέ θέλω για να με παρηγορήσης. Είμαι πολύ δυστυχισμένη.

Η Μαριά κάθισε κοντά της, τη χαϊδεψε σαν μωρό παιδί, της είπε πόσο λυπόταν που τήν μάλωσε έτσι άσχηρά ο κύρ Πέτρος και με χιλιά χάδια και γλυκόλογα κατόρθωσε να την ήσυχάσει.

Ύστερα, άφου κατάφερε να την κάνει να χαμογελάσει, άρχισε να της λέει με ήρεμο τρόπο πώς δεν αξίζει να στενοχωριέται τόσο αυτή η ίδια και να στενοχωρή και τόν πατέρα της για τ'ο χατήρι ενός ξένου, όσο καλός χορευτής κι' αν ήταν. Της θύμησε πόσο καλός πατέρας ήταν ο κύρ Πέτρος, πόσο την αγαπούσε και

πόσο μοχθούσε για να την κάνει εύτυχισμένη. Τ'ης τόν παράστησε μοναχόν του, έρημο και παρατημένο, να κλαίη, μαζί με τη για μητέρα τού για τήν άχαριστία τ'ησκόρης του που προτιμούσε να έγκαι τ'α λείψη τόν γέρο πατέρα της για να πάρη έναν άνθρωπο, που αυτός δεν μπορούσε ποτέ να τόν δνομάσει γιό του άφου τόν περιφρονούσε.

Τόσο πειστικά και θερμά της μιλήσε, που στο τέλος η Έμορφία κατάλαβε τ'ο λάθος της κι' έπεσε στην άγκαλιά της Μαρίας κλαίγοντας κι' άνάμεσα στούς λυγμούς της της έλεγε: « Ναι, ναι, Μαριά μου... έχεις δίκιο... εγώ φταίω... τώρα καταλαβαίνω τήν άνοσηά μου... τόν καίμένο τόν πατέρα, τόν πίκρανα... κι' αυτός μ' αγαπάει τόσο... Είμαι εύτυχισμένη μαζί σου, με τόν πατέρα μου... και με τη γιαγιά μου... και με σένα, Μαριά μου. Έκείνον δεν θα τόν ξανασυλλογισθώ πιά, τελείωσε ».

Σφούγγισε τ'α μάτια της και πρόσθεσε γελώντας:

— Όταν τόν καλοκαιτάξει κανείς δεν είναι τόσο άμορφος όσο τόν λένε. Πρώτα απ' όλα είναι άλλοθωρος. Χορεύει βέβαια καλά, δεν σου λέω, μα είναι κι' άλλοι που χορεύουν καλύτερα. Λένε μάλιστα πώς είναι πρόστοχος και θα μ' έκανε δυστυχισμένη.

(Άκολουθεί) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Ο Γιάννης Χερπερλής

Ο ΤΡΑΓΟΣ, Η ΓΡΑΝΚΑΣΣΑ ΚΑΙ... ΜΠΑΤΕ ΣΚΥΛΟΙ

Άστεία ιστορία σέ τρεις εικόνες χωρίς λόγια.

*Ανεκρινώθη από τόν Ταξιδιώτη

Ο κύρ-Πέτρος θυμωμένος

Η Μαριά την παρηγόρησε και για να δικαιολο-

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΥΣ

Τώρα με τον πόλεμο όλα τα κράτη και τα εμπόλεμα και τα ουδέτερα αποφάσισαν να βάλουν μεγάλους περιορισμούς και να κάνουν μεγάλες οικονομίες σε όλα τα είδη και ιδίως στην καλλιέργεια υλη και στα τρόφιμα. Στη γειτονιά μας όμως τη Βουλγαρία μερικοί πατριώτες αποφάσισαν να λάβουν πιο ριζικά μέτρα και να γυρίσουν πίσω στην εποχή των προϊστορικών ανθρώπων. Κατέργησαν, λοιπόν τα ρούχα τους—πρώτη οικονομία—αποφάσισαν να καταργήσουν και τα σπίτια τους—οικονομία σε φωτισμό και σε θέρμανση—και τέλος αποφάσισαν να καταργήσουν το μαγειρευτό φαί και να τρέφονται μόνον με ριζες, με χόρτα και με άγρια φρού-

τα, όπως, λέει, οι άνθρωποι των δασών, ξεχνώντας ωστόσο πως εκείνοι κυνηγούσαν κιάλας κι έτρωγαν το κυνήγι τους.

Μερικοί που συνάντησαν αυτούς τους πρωτογόνους ανθρώπους του 20ου αιώνα, λένε πως η καινούργια ζωή δεν φαίνεται να τους ωφελεί και τόσο πολύ στην υγεία τους. Και φαντάζομαι πως όταν πιάσουν τα πολλά κρύα θα το καταλάβουν κι' οι ίδιοι και θα ξαναρίσουν πίσω στα ζεστά σπιτάκια τους, έστω και αν δεν πρόκειται ν' ανάψουν σόμπα.

ΕΦΑΓΕ ΤΟ ΚΑΠΕΛΛΟ ΤΟΥ!

Αυτές τις μέρες γίνονται οι Βαλκανικοί Άγωνα στο στάδιο και έσως είσατε στην Αθήνα θα πήγατε βέβαια να τους ιδείτε και θα χειροκροτήσατε τους άθλητές των Βαλκανίων και θα ένθουσιαστήκατε για τις νίκες μας. Πήγα κι' εγώ και χειροκρότησα και πέταξα ψηλά το καπέλλο μου από τον ένθουσιασμό μου, δεν έφτασα όμως στο σημείο και να... το φάω!

Νά όμως που καμιά φορά ο μεγάλος ένθουσιασμός κάνει τον άνθρωπο να φτάσει σε τέτοιο σημείο. Έ-

νας Αμερικανός, ο επίσημος εκπαινετής του ραδιοφωνικού σταθμού του Πρέστον, περιγράφοντας την πορεία του αγώνος της ποδοσφαιρικής ομάδος του Πρέστον με την ομάδα του

Πίτομπουργ, εδήλωσε στις χιλιάδες των ακροατών που τον άκουγαν από το ραδιόφωνο, πως αν ή όμως του Πρέστον κέρδιζε άλλο ένα τέσμα, θα έτρωγε από τη χαρά του το καπέλλο του.

Όπου, ή όμως του Πρέστον έκέρδισε και την άλλη μέρα στο ραδιοφωνικό σταθμό έφθασαν χιλιάδες γράμματα που απαιτούσαν να... φάη ο εκπαινετής το καπέλλο του, όπως το είχε υποσχεθί!.. Τι να κάνη κι' εκείνος; Τό έφαγε!

Αλλά ο άθλιος έκανε μιά ζαβολιά. Παράγγειλε στο ζαχαροπλαστείο ένα ψαθάκι από μπισκότο και αυτό καταβρόχθισε ήχηρότατα μπροστά στο μικρόφωνο.

ΜΙΛΟΥΝ ΤΑ ΨΑΡΙΑ!

Κι' άλλος ένας θρόλος που βγαίνει ψεύτικος:

Ένας Αμερικανός σοφός ο κ. Μάυερ υποστηρίζει πως τα ψάρια μιλούν και μάλιστα έχουν δική τους γλώσσα για να συνηνοούνται μεταξύ τους. Εβρήκε μάλιστα ένα μηχανήμα εξαιρετικά ευαίσθητο και μ' αυτό λέει θα καταβη στο βυθό της θάλασσας και θα προσπαθήση ν' άκουση τις συνομιλίες των ψαριών και να τις αποτυπώση μάλιστα σε δίσκους, και κατόπιν θα κάνη και τη σχετική ανακοίνωση στην 'Επιστημονική' Ακαδημία.

Ός τόσο εκείνο που θ' άξιζε, θα ήταν αν ο κ. Μάυερ μπορούσε και να καταλάβη αυτή τη γλώσσα των ψαριών και να μās μεταφράση τις κουβέντες τους για να μάθουμε κι' έμετς τί λένε.

ΠΟΣΗ ΒΡΟΧΗ ΠΕΦΤΕΙ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

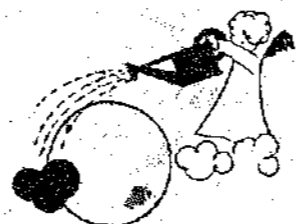
Ξέρετε πόση βροχή πέφτει το χρόνο στη γη μας;

Που να τό ξέρετε, αφού δεν τό ήξερα ούτε εγώ. Γι' αυτό όμως είναι οι σοφοί, για να ψάχνουν, να βρίσκουν κάτι τέτοια πράγματα και να μās τα μαθαίνουν.

Λοιπόν για να μάθετε: κάθε χρόνο πέφτει στη γη ένα εκατομμύριο διακόσιες έβδομηντα δύο χιλιάδες τόννοι βροχή και με άρθμούς, 1,272,000!

Ό τόννος ξέρετε είναι χίλια χιλιογράμματα, δηλαδή πέφτει κάθε χρόνο πάνω από ένα δισεκατομμύριο δκάδες νερό στη γη μας!

Σάν πολύ δεν είναι; Κι' ύστερα

παραπονιόμαστε καμιά φορά όταν άργει να βρέξη.

ΠΟΥ ΠΑΝΕ ΤΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ

Οι μικροί φτερωτοί μας ξένοι που έρχονται την άνοιξη, άρχισαν κιάλας να φεύγουν με τις πρώτες φθινοπωρινές ψύχρες. Ξέρουμε πως το χειμώνα τα χελιδόνια τον περνάνε στις θερμές νότιες χώρες, που όμως άκριβώς πηγαίνουν δεν τό γνωρίζουμε. Άλλα καταβαίνουν από την Νορβηγία και πάνω ως τό Αλγέρι, άλλα έρχονται από τη Γαλλία και τραβούν δόξια στην Βορειοανατολική Εδρώπη και σταματούν μόνο στη Σενεγάλη.

Τό πέταμά τους είναι τόσο γοργό ώστε μπορούν να συναγωνισθούν στην ταχύτητα ακόμη και με τα αεροπλάνα. Τρέχουν επάνω-κάτω 180-240 χιλιομέτρα την ώρα. Πολύς φορές, όταν πετούν πάνω από θάλασσες, κουρασιμένα από τό πέταγμά τους, κουρνιάζουν επάνω στα κατάρτια κανενός πλοίου που τυχαίνει να τραβή τον ίδιο δρόμο μαζί τους.

Χιλιάδες χελιδόνια χάνονται κάθε χρόνο στη θάλασσα, ιδίως αν τύχη να συναντήσουν στο πέταγμά τους αντίθετους ανέμους.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΦΥΓΗΣ

ΑΓΡΙΟΠΑΠΗΣ

Καθώς σās βλέπω άγριοπάπες
Στα οφθάνια να πετάει,
Άραδιασμένες στη γραμμή,

Καθώς σās βλέπω άγριοπάπες
Κοπάδι να περνάει,
Για χώρα άλλη μακρυνή...

Πās θέλεις και γώ μαζί
Με σās να ήμουν, μιά σας,
Και πως με συνεπαιρνε ή φυγή
Όταν θωρο τό πέταγμά σας!

Άστρος Γλάσος [B]

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Ό Γιαννάκης κάθεται στην άκροποταμιά. Δίπλο του, έχει ένα καλάθι και τα ψυλοπάπουσά του. Τά έχει βγάλει και πλατσουρίζει μέσ' στο ποτάμι. Τι όμορφο πουνάι οι άφροι που κάνει! Χάνονται όμως άμέσως... Τι κρίμα! δπως όλα τά όμορφα πράγματα σκέφτεται ο Γιαννάκης.

Μέσα στο ποτάμι είναι ψαράκια. Τά δάστε τα πως τρέχουν γύρω από ένα μεγαλύτερο ψάρι.

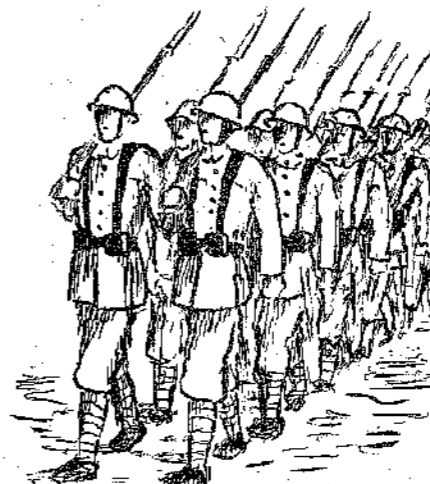
Άλως άλλο αυτό θα είναι ή μαμά τους. Ό Γιαννάκης τό ξέρει γιατί έτσι έτρεχε κι' αυτός και τ' αδελφάκια του σαν ήταν μικρός. Τώρα όμως είναι μεγάλος. Άμα μεγάλωση πιά πολύ και γίνει σαν τον παπώ του θα έχη ένα ραβδί και θα κεντρίσει και μιά κίπα... Τι όμορφα που θα είναι τότε! Ό Γιαννάκης έχει χίλια δυο παιχνίδια. Για δέστε τον τώρα μιά τοίμπα που κάνει στο δροσερό χορτάρι. Ξαίρει ακόμα και άλλα πολλά. Μπορεί να περπατά με τό κεφάλι κάτω και τό πόδια επάνω και να σφυρίζη σαν εκείνο εκεί τό πουλάκι. Κι' όμως δεν έχει κι' αυτό ένα όμορφο κλουβί σαν τό δικό τους καναρίνι. Εκείνο πάλι που τό έχει δεν τραγουδάει. Για σκέψου τί παράξενο πράγμα, σκέπτεται ο Γιαννάκης. Τώρα θα φάη τό φαγι του. Πρώτα τρώει τό τυρί, ύστερα τό μήλο, και τελευταίο τό ψωμί. Άφίνει όμως λίγο ψωμάκι γι' άργότερα.

Ά για κοίτα! Ένα κοριτσάκι. Είναι ή Κατερίνα. Βγήκε να μαζέψη λουλούδια. Έχει φτιάξει κιάλα ένα μικρό κέτο μενιόκινα και άσπρα λουλουδάκια.

Ό Γιαννάκης έχει άκούσει πως οι άμορφες κυρίες θαυμάζουν τους λιπόπτες τού παλιού καιρού για τό κατορθώματά τους. Καρόθωμα δεν είναι να κάνης μιά όμορφα τοίμπα να σφυρίζη σαν πουλάκι, ή να περπατάς άνάποδα; Ό Γιαννάκης θέλει να τον θαυμάση ή

Κατερίνα. Κάνει μάν όμορφα τοίμπα. Ύστερα περπατάει άνάποδα. Κοιτάζει κατά τό μέρος που είναι ή Κατερίνα. Μ' αυτή είναι άκατάδεκτη κι' ούτε τον κοιτάζει. Σε λίγο κι' όλας φεύγει. Ό Γιαννάκης σκέφτεται. Τι κοινά που είναι τά κοριτσάκια και θαυμάζει πολύ. Τώρα θα φάη τό ψωμί που τό έμεινε για να τό περάση ο θυμός.
Οδύβελου [B]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Νεοσύλλενκο
Σκίτσο του Ραφαήλ

ΠΑΛΙΟ ΡΟΛΟΙ

Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί όταν άφήνω την ψυχή μου να πλανιέται μέσα στον κόσμο των άναμνήσεων, μουρχειται πάντα στο νού τό παλιό εκείνο ρολόι που είχα στην κρεβατοκάμαρά μου.

Ήταν ένα ρολόι τού τραπέζιου, σε σχήμα τετράγωνο με κάτι μεγάλους ιδιόρρυθμους δείκτες που κτυπούσαν ρυθμικά τις ώρες, τά λεπτά, τά δευτερόλεπτα, ρολόι που δεν μπορώ ακόμα να νοιάσω γιατί έσοκους επάνω μου μιά τόσο περίεργη γοητεία.

Τό θυμόμαι πάντα με νοσταλγία κι' ίσως ποτέ δεν θα μπορέσω να τό ξεχάσω, γιατί καταλαβαίνω, πως αυτό τό νέο ρολόι που έχω τώρα ένα χρόνο στο δωμάτιό μου από τότε που έπεσε κι' έσπασε τό παλιό, δεν θα μορδέση ποτέ πιά να κάνη την καρδιά μου να νοιάση αυτή την συγκίνηση που την πλημμύριζε σαν άκουγε τό τικ-τάκ τού παλιού. Ίσως τό νέο νάναι ή τελευταία λέξη της τεχνικής, να μη σταματά τόσο συχνά και να δείχνη σωστά την ώρα, αλλά

για μένα είναι κάτι τό ξένο. Δεν αισθάνομαι να με συνδέη τίποτε μ' αυτό, ενώ τό παλιό με την κάπως άσχημη μηχανή του ήταν πιά για μέ, ένα κομμάτι της ζωής μου.

Αυτό τό ιδιόρρυθμο τικ-τάκ του τό θυμόμαι από την πρώτη φορά που άρχισα να καταλαβαίνω τον έαυτό μου, μαζί είχαμε μεγαλώσει, μαζί είχαμε ζήσει ως τώρα...

Πόσες φορές όταν μικρό παιδάκι έπαίξα μέσα στο δωμάτιό μου με τά μολυβένια στρατιωτάκια και με τ' άλλα παιχνίδια δεν ήταν ή κτύπος του ή μόνη μου συντροφιά. Κι' έπειτα σαν πέρασαν τά χρόνια κι' εγώ μεγάλωσα άσχετά, πόσες άλήθεια φορές αυτό τό τικ-τάκ του δεν ήταν πάλι για μένα ή πιο ευχάριστος σύντροφος στη μοναξιά μου.

Όταν τον χειμώνα έξω ο άνεμος σφύριζε και τό έννευροτικό κλικ-κλικ της βροχής άνηχούσε κάθε τόσο στα τζάμια, εγώ δε καθισμένος στο γραφείο μου δίπλα στο τζάκι μελετούσα τ' άόριστο μάθημα δεν στεκόμην κοντά μου μόνος άκούοντας παραστάτης για να μου θυμίσει πως ο χρόνος είναι χρήμα.

Κι' έπειτα πόσες φορές τό καλοκαίρι, όταν δεν έβγαίνα έξω κι' έμεινα μέσα στο δωμάτιο κοντά στ' άνοιχτό παράθυρο, τότε μ' ένα βιβλίο στο χέρι και τότε ρεμβάζοντας δεν άποτειλούσε για μένα μιά ευχάριστη συντροφιά... Δεν μπορώ ακόμη να μη σκεφθώ ότι ήταν ρολόι με ήλικία πολύ πιο σεβαστή απ' την δική μου: τό είχε ο παππούς μου, μετά ο πατέρας μου, ύστερα εγώ.

Ήταν ρολόι που παραστάθηκε σ' όλες τις δυστυχίες και τις χαρές μας, που είδε τό χάρο όταν ήθε να χτυπήση την πόρτα σ' άγαπημένα πρόσωπα, που είδε τό σπίτι μας άθουσιόλοστο, χαρούμενο και γεμάτο κόσμο στις διάφορες γιορτές, που είδε όλη την οικογένεια μαζεμένη γύρω απ' τή λάμπα τού τραπέζιου πότε χαρούμενη και ποτε στενοχωρημένη, ήταν ρολόι που παραστάθηκε σ' όλα εν γένει τά γεγονότα, που μπορώ να πω πως μολονότι άψυχο ήταν πιά για μένα κάτι τό ζωντανό, κάτι από τό είναι μου κι' ίσως γι' αυτό τό να άσοκους επάνω μου αυτή την γοητεία, ίσως γι' αυτό τό λυπήθηκα τόσο όταν μιά μέρα τό είδα συντρίμμα κάτω στο πάτωμα...

Ταυρομάχος [A]

ΒΑΡΚΑΔΑ

— Τό τιμόνι δλο δεξιά. Σήμωσε γοηγορα τό πανί. Έτοιμοι!
Και ή βάρκα μας που τό πανί της φοβάσασε στη στιγμή, ξεκίνησε γέροντας έλαφρά.

— Σπουδαία πάμε σήμερα, λέγαμε μεταξύ μας με καμάρι. Και βέβαια,

πως άλλους μπορούσε να γίνει; Ο άερας ήταν τόσο εύνοικός! Ούτε πολύ δυνατός, ούτε αδύνατος, μά ένα ζωηρό μελέμι που στ' άλλθαια μας έδινε φτερά.

Γι' αυτό σαν ένας από τους τρεις μας, που αποτελούσαμε ολοκληρωτό πλήρωμα πρότινος να βγούμε έξω απ' το λιμάνι, δε χρειάστηκε και πολλή ώρα για να στραφή η πλώρη μας προς την άνοικτη θάλασσα.

Χαρήκαμε θαυμάσιες στιγμές σχίζοντας τα επιθετικά κυματάκια που φούσκωνε το μελέμι, και που σπάζοντας στην πλώρη μας δρούσαν κάθε λίγο μ' ένα γερό κατάβρογμα.

Είχαμε άνοιχτή όρεξη, σαν άποφασίσουμε να γυρίσουμε πίσω. Μά πάνω στη βόλτα συνέβηκε κάτι τό φοβερό. Τό δυάκι (άπαραιτητο εξάρτημα τού τιμονιού) βγαίνοντας από τη θέση του, βρέθηκε ξαφνικά να κολυμπά στη θάλασσα!

Κάτω τό πανί. Πιάστε τά κουπία, γρήγορα παιδιά!

Διαταγές που είπωθήκαν κι' εκτελέστηκαν στη στιγμή. Μά τί τά θέλετε; τό «τύχημά» μας έπρεπε να ολοκληρωθή. Τις πρώτες ξενύστες γεμάτες έλπίδες άκολούθησαν περιπλανήσεις άσκοπες κι' άκαρπες. Σέ λίγο καταλάβαμε πως είχαμε μείνει άκυβέρνητοι. Μά αυτό δε μας έκανε να χάσουμε τό θάρρος μας; έπρεπε άποσπάσουμε να γυρίσουμε πίσω. Η έπιστροφή ήταν πολύ κομιαστική. Τό σκοτάδι που έκερσε σιγά-σιγά σκέπασε τά πάντα σαν ένα πάλαιο μαυρο παραπέτασμα, κι' η θάλασσα έγινε μιά άολοκίβηνη ανούμνηνη μάζα. Τά κύματα μέσα κυλούσαν χωρίς να τά βλέπουμε. Η θάλασσα σκοτεινή κι' επιθετική φαινόταν να ύπακούη στη θέληση ενός Ποσειδάωνα ύπουλου και άρρωμένου.

Μά φτάσαμε κάποτε. Η ώρα ήταν πολύ προχωρημένη. Έκτός απ' την κούραση τίποτα δεν πρόδιδε την περιπέτειά μας.

Κάτι τέτοια ώρα παιδιά; — Τίποτα, μιά τυχαία καθυστέρηση. Οι άγωνίες, οι φόβοι μας δεν θάχον καμιά σημασία για τους άλλους. Γιατί λοιπόν να φανερώσουμε τά συναισθήματα που μας έκαμε να νοιώσουμε δ κοινός κίνδυνος, και που πλημύριζαν έκείνη την ώρα την ψυχή μας; — Όχι, η ανάμνηση της περιπέτειας αυτής θάμνε φυλαγμένη στο βάθος τού έαυτού μας για πάντα.

Μπροστά από κίνδυνο οι έχθροι γίνονται φίλοι. Έμεις οι τρεις φίλοι γίναμε από τότε άχώριστα άδέρφια.

Ανεμοζάλη [B]

Ο ΘΥΜΩΜΕΝΟΣ ΓΑΤΟΣ ΜΟΥ

Νά! έπιτέλους η περιπόθητη ήμερα. Έμιασε έτοιμοι να ξεκινήσουμε για την έξοχή. Τό σπατάκι μας στην Βούλα μάς περιμένει. Με τί άγανία περιμέναμε την σημερινή ήμερα!

Έγώ και η άδελφοπούλα μου είχαμε σηκωθεί πρωί πρωί και στεκόμαστε στην πόρτα τού σπιτιού στρέφοντας τά βλέμμάτα μας στο μέρος από τό όποιοι θα ήρχετε τό φορητό.

Τό φορητό έφθασε! Πρώτα πλαιίνει τό πιάνο μου για να συνεχίσω τά μαθήματά μου τό καλοκαίρι. Μαζύ με τά άλλα πράγματα, μαπούλα, κρεβάτια και

τά ρέστα έμπήκε κι' ένα τσουβάλι με τους δύο γάτους μου, τόν Ζουζόν και τόν Φρουρόν. Ο μικρότερος, δ όποιος είχε γεννηθή τόν χειμώνα, δεν θυμότανε να είχε ξαναμπή στο τσουβάλι και γι' αυτό άρχισε τά νιαουρίσματα. Τό φορητό ξεκίνησε και ύστερα από λίγο έφθασε στην έξοχή. Τους γάτους βέβαια τους έβγαλαν άμέσως; δ μικρότερος μόλις είδε τό φώς της ήμέρας—δπως μου είπε η δασκάλα μου πού συννόδευσε τά πράγματα—έφυγε σαν άστραπή και έγινε άφαντος!

Τήν επομένη ήλθαμε και έμεις. Τόν ένα γάτο τόν βρήκαμε να νιαουρίζει. Τόν συνήθισμένη του θέσι, τόν Φρουρό δμως πούθενά! Έπέρασε έτσι αυτή η βραδιά χωρίς να ιδούμε ούτε ίχνος τού μικρού γατιού.

Τήν άλλη μέρα, πρωί-πρωί, άκουσα κάτι νιαουρίσματα τά όποια έφαινόταν ότι έφώναζαν κάποιον. Και νάσου παρουσιάζεται ο Φρουρός!

Μόλις τόν είδε δ μεγάλος άμέσως έτρεξε κοντά του και τόν χαιδέψε. Πού να μάς πλησιάσει όμως έμεις! Μόλις έβλεπε την μαμά μου έφευγε. Μας κοίταξε δε με άριστεμένα μάτια σαν να μάς έλεγε:

«Δέν στένω να με ξαναβάλετε στο τσουβάλι! Δέν την ξανακαθαίνω άλλη μιά φορά!»

Χρειάστηκαν δύο τρεις μέρες διά να έρθη στά σύγκαλά του και να πειστή ότι για την ώρα δεν διατρέχει παράμιοι κίνδυνον!

Μιράντα [Γ]

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠ' ΤΟ ΣΤΡΑΤΟ

*Ένας λογίας έδίδασκε, μιά μέρα, στους στρατιώτες του, πως ν' αναγνωρίζουν τους διαφόρους βαθμούς.

*Όταν τό μάθημα τελείωσε, άρχισε να έξετάζει έναν ένα τους στρατιώτες.

*Έφθασε και σ' έναν άγαθό Μενιδιάτη, δ όποιος δεν έφημιζετο για την έξυπνάδα του και τού υπέβαλλε την εξής ερώτηση:

— Πώς αναγνωρίζουμε ένα λοχαγό; Βλέποντας όμως ότι ο στρατιώτης μη ξέροντας τί ν' άπαντήσει στενοχωριότανε και θέλοντας να τόν διευκολύνη τού είπε:

— Νά, πως αναγνωρίζουμε τόν λοχαγό μας;

(Έδω είν' αναγκαία μιά παρένθεση: Ένα άτύχημα σε μιά μάχη είχε αναγκάσει τό λοχαγό τους να φορέση μονόκλ).

Και δ άγαθός Μενιδιάτης νομίζοντας ότι τό βρήκε άπάντησε άμέσως:

— Αναγνωρίζουμ' ίένα λουχαγόν άπου τού τζάμ' που ίέχ' σταυ μάρ' του. (III)

Ρεζεντά [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

*Ο Αίγαίοσελαγίτης έέχασε να πάη στη γιορτή ενός φίλου του. Μόλις τόν συναντά τού δικαιολογείται.

— Ξέρεις, καίμενε, δέν μπόρεσα να έρθω στη γιορτή σου γιατί άκριβώς την επομένη πέθανε ένας φίλος μου.

Έθνηκόν Ίδωδες

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 286ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προσθέντος τήν 6 Δεκεμβρίου 1938 πρὸς σύρρεση τῶν λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλάσεως Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου 1938 δημοσιεύονται 207 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οι ἀκολουθοῦντες ἔκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: δ πρῶτος τῶν ἀριθμῶν ὁρθῶς λύσεις, δ δεύτερος τὰ ἔσθια λύσεων καὶ δ τρίτος τὰ ἔσθια ἔπισημοῦς, συμφώνως μὲ τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ, Κεφ. Α', § 25.

Οἱ Ἰσοτίμοι ὄλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ δημοσιεύουν τὴν εἰκόνα τῶν ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 διὰ τὰ ἔσθια τοῦ κλίσε, καὶ νὰγοράσων, ἐντὸς τριμήνου τὸ πλὸν ἀπὸ σήμερον, (διότι κατὸν παραγράφου τὸ δικαίωμα τοῦτο,) ἔνα ολονδήποτε θέλουν τὸνον «ἀναπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894—1938 (Β' Περίοδος) μὲ ἔκπτωσην δέκα πέντε (15) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγοράσων δμοιον τὸνον μὲ ἔκπτωσην δέκα (10) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκπτωσην πέντε (5) δρ. (ἴδε καὶ Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Ε' § 6 καὶ 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἔνω, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Λαῖς Μπρόνι, 192, 20, 9.

Ἰσοτίμοι: Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας, 196, 20, 9. Γκάλλικ, 194, 20, 9. Σκιά, 190, 19, 9. Αεὺκὴ Καρέλια, 188, 19, 9. Ἐργάνη, 196, 20, 9. Ἀδολάε, 191, 20, 9.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Χαρά, 171, 18, 9. Κική Σφουράκη, 175, 18, 9.

Ἰσοτίμοι: Φρανσίσκος, 173, 18, 9. Σίφουνας, 180, 18, 9. Δοξασμένο Ἀκρωτήρι, 174, 18, 9.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀσπρος Γλάρος, 144 15, 8. Δεντρί, 164, 17, 9.

ΕΠΙΛΟΓΟΝ: Σαρπηδών, 180, 13, 6. Ἀβυσσος, 136, 14, 9.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ἐλληνοπούλα, 68, 7, 5. Ἀλτερος Νίκη, 20, 2, 3. Σεληνιώτικος Ὀρίων, 7, 1, 1.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Περιδικούλης, 163, 17, 7.

Ἰσοτίμοι: Σκυριανόπουλο, 187, 19, 7. Ξανθή, Ὀρειβάτις, 189, 16, 9. Αἴγλη, 184, 19, 9. Αἶνος, 192, 20, 9. Ἠλιοπερίχτη, 176, 18, 9. Ἀρτανόρι, 170, 17, 9. Γαλανομάτα, 184, 19, 9. Μόνα Αἴζα, 166, 17, 9. Θαλασσοταραχή, 172, 18, 9.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Στυπητήρι, 129, 13, 9.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κυμειωτάκι, 118, 12, 9. Μελαχροινή Κυπριωτοπούλα, 119, 12, 9.

ΕΠΙΛΟΓΟΝ: Φιλόσοφος Σωκράτης, 86, 9, 4.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μικρὰ Καλλιτέχνης, 58, 6, 5. Λοχαγὸς Ντρεβέρου, 56, 6, 5. Στέκελ, 21, 3, 2. Κορηκὸ Πρωσκόπακι, 8, 1, 1. Σάρι Βανέλ, 74, 8, 4. Ἀγροιστο Κεφάλι, 7, 1, 1. Μαρία Παπαχριστοπούλου, 34, 4, 5. Ἐνδοξόν Βυζάντιον, 31, 4, 3. Ἄγγυ Ἐλληνοπούλο, 46, 6, 5. Στυρ. Α. Τόμπρος, 23, 3, 2. Διακριτικὴ, 41, 5, 4. Αἰγυδιότα, 15, 2, 1. Σγουρὸ, 42, 5, 2.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθήναι, 42 ἄδης Ἐθρηπίδου τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1939

ΕΛΠΙΣΩ νὰ μείννε πολὺ εὐχαριστημένοι κι' ἀπὸ τὸ σημερινὸ δωδεκαεσίδιο φυλλάδιο πὸν τόσα ὄρατα πράγματα ἔχει. Σὰς συσταίω τὸ «Καναρίνι μου». Ἐν' ἄριστοῦργηματάκι τοῦ παλίου κερκυραίου ποιητῆ Γερασιμου Μαρκοῦ. Διαβάστε το με προσοχή, προσπαθήστε νὰ τὸ καταλάβετε βαθεῖα. ἴσως οὖς δοθῆ εὐκαιρία νὰ χρησιμοποιοῦστε αὐτὴ τὴ μελέτη—πως; δέν οὖς λέω ἀπὸ τῶν.

Καὶ νὰ ἔγῳ ἐνημέρη σὴν Ἀλληλογραφία μου, τί καλὰ! Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἐκκαθάρσει πὸν ἔκαμα σὸν προηγούμενο, σήμερα δέν ἔχω νὰπανετήσε παρά δὲ γράμματα σχετικῶς νῦα (15 ὄς 30 Σεπτεμβρίου). Στὸ ἐρχόμενο πάλι θὰ ἔχω ὅσα θὰ λάβω ἀπὸ 1 ὄς 7 Ὀκτωβρίου. Κι' ἐστὶ σὸν ἐξῆς σὲ κάθε μου Ἀλληλογραφία θὰπαντὸ σὲ γράμματα ὄχι παλαιότερα μιάς ἑβδομάδας—ἐκτὸς βέβαια ἀπὸ μερικὰ πὸν θὰ ἔτυχε νὰργήσουν εἴτε σὸν ἄρρω, εἴτε σὴν διακελευσὴ τὸν γραφεῖου μου γιὰ τὴν ἐκτέλεση πολυπλόκων παραγγελιῶν τούς.

Ἄλθῃσι, Μορφέα, σὸν περαιομένο εὐρωπαϊκὸν πόλεμο, δταν δέν εἴχαμε χαρτί, ἀναγκάστηκα νὰ κάμω τὸ φυλλάδιό μου τετραεσίδιο, κι' ἀργάτακα μάλιστα νὰ περικόψω καὶ τίς δύο τελευταῖες εσλίδες πὸν εἴχα μόνον ἀπὸ σὴν ἄλλη. ἄ ἄ ἄ... ἔλατε. Ἐξοικνε δηλαδὴ μόνον γιὰ νὰ μὴ μὲ ξεχάσουν τὰ καὶδιά μου καὶ γι' αὐτὸ ἔγραφα σὴν προμετιπήδα κάθε φυλλάδιου «Ἐκδοσις Μὴ-μὲ-ληρομένη». Ἐτύχως αὐτὸ δέν ἐδάσταξε παρά μόνον λίγους μήνες. Γιὰ τῆλλα πὸν μὸν γράφεις χαίρω κι' εὐχαριστῶ πολὺ.

Πολὺ σωστά, Ἐθνηκόν Ἰδωδες, αὐτὰ πὸν μὸν γράφεις γιὰ τὸ καλὸ ἔσοπάθια. Δέν εἴχε σύγκριση μὲ τὸ σημερινὸ, ἀφοῦ ἡ κορυφαία τὸν 1925 εἴχε διαθέσει 2236, φάλλα εἴχε κάνη: δηλαδὴ 40 συνδρομητές, δ δεύτερος 1430 φάλλα καὶ καθεξῆς. Ἐστὶ καὶ τὸ φυλλάδιό μου έγινε τότε δωδεκαεσίδιο. Μὲ τὸ σημερινὸ ἔσοπάθια, πὸν οἱ κορυφαῖοι ἔχουν 500 600 φάλλα, αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο, ἐκτὸς πᾶν ἄν γίνη κανένα... ὄχι. Ἐχῆς δίκιο, κατὰ λάθος ἐδόθη τὸ ψευδώνυμο Τζῶν Σίγκλερ, πὸν εἶναι ὄνομα συγγραφέου πολιτικοῦ, καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν κάτοχό του νὰ τὸ ἀλλάξῃ τὸ Νοέμβρη δταν θὰ λήξῃ ἡ ἰσχὺς του. Καί, κι' ἡ Κλεφθόρα δέν εἶναι ἐντελὸς νῦο εἶδος Ἀσκήσεως, ἀφοῦ τὸ ἴδιο σῆμα φάνηκε καὶ ἄλλοτε μὲ τὴν ὄνομασία «Διπλῆ Πυραμῖς».

Κι' αὐτὸ μπόρε νὰ ἔναυσμῆθῃ, Συνερισανόπουλο, μ' ἔλη μου τὴν τωρινὴ ἐνημέρησήτα. Ἄν π. χ. μὸν στείλῃς δύο καὶ τρία γράμματα σὲ μιά ἑβδομάδα, δέν θὰ σοῦ ἀπαντήσω σ' ἔνα φυλλάδιο καὶ σὴν τρία; Καί, πὸν γνωστὴ μου ἡ λογία κυρία Νίκη Περδικα, πάλι κι' αὐτὴ διαπλασοπούλα. Μερικοὶ στέλνουν παρατοπα γιὰ τὴ Σελίδα δύο κομμάτια μαζὶ. Ἄλλὰ δταν τούς τὰ δημοσιεύσει δὲ δύο συνεχῆ φυλλάδια δέν τὸ κάνω κατὰ λάθος, ἀλλὰ ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο εἶναι καλὰ καὶ λυσιπαι νὰ πετάξω τὸ ἔνα.

Ἀπαντῶ σὲ δύο γράμμάτα σου, Ἀδολάε. Γιὰ τὸ Π. Πνεύματα δέν κρατῶ λογαριασμὸ, ἐπομένως δέν εἶμαι καὶ σὲ θέση νὰ δίνω. Τὰ πρὸ τριῶν μηνῶν κομμάτια τῆς Σελίδος ἔχουν ἐξικαθαρθεῖ πρὸ πολλοῦ,

ὄσα τὰ ἔ «Ἐθνηκόν» σου, ἄν δέν εἴδες ὄς τῶρα τὴν τῆχη τῆς, θὰ πῆ πως χάρηκε καὶ μπόρεῖ νὰ τὴν ξαναστέλλῃς. Ἐκείνο τὸν καιρὸ, δ κ. Φαίδων μπόρεσε νὰ σὲ γράφῃ καὶ τότε. Σήμερα ἀπαγορεύεται. Ὅλοι εἴμαστε οὐδέτεροι. Ἐλαβα καὶ τὸ νῦο σου κομμάτι κι' ἐπέψω αὐτὸ νὰ μὴ χαθῇ...

Αεὺκὴν, Ἰστέτα Γκάρμπο, πὸν ἔφυγες ἀπ' τὴν Ἀθήνα ξαφνικά καὶ δέν μπόρεσε νὰ ξανάρθῃ σὸν γραφεῖο, μὸν, ὄπου τόσο καλὸς ἐντυπώσεως ἄφησε σ' ἔλους. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια κι' ἐπέψω νὰ σὲ ξαναδοῦν, δταν ἔσοχάσουν βέβαια τὰ πράγματα. Ἐξοικνε νὰ μὴν πάθῃ τίποτα ἡ πατρίδα σου, ἄν κι' ἐπιπλοῆρη. Σὸν ἔστειλα τὴν «Ἀδελφοῦλα» τὸν κ. Ξενοπούλου μὲ ἀφιέρωση τὸν συγγραφέα κατὰ τὴν ἐπιθυρία σου.

Δέν εἴχε καμιά ἀμφιβολία, Ταυρομάχε, πὸν δέν μὲ ἔχοῦσε δσον καιρὸ δέν μὸν ἔγραφε. Χαίρω πὸν σὴν ἐξοχή καταγίνωσαι τόσο μαζὶ μὸν, γράφοντας κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα—ἔλαβα ἔνα πὸν θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του—καὶ διαβάζοντας παλιὸς μὸν τόμου. Μ' ἔλ' αὐτὰ, καὶ μὲ τὰ κλασσικὰ ἀκόμα βιβλία, δέν μποροῦσε νὰ μὴ σὲ πιάσῃ σὸν τέλος καὶ κάποια ἄνια. Ἐστὶ συμβαίνει πάντα σὴν ἐξοχή, σὴν ἐρημία. Ἀφοῦ πέρασῃ καιροῦς καιρός, νοσταλγεῖ κανεὶς τὴν πόλη, τὸν κόσμο, τὸ σχολεῖο...

Ἄλεια τοῦ Αἰγαίου, ἔλαβα ὄπ' ἔφῃ αὐτὰ πὸν μὸν γράφεις γιὰ τὸ λάθος σὴν Μ. Ἀγγεῖλα. Οἱ λύσεις σου, γιὰ πρῶτο-πειρο, εἶναι ἀριστερῆ. Σιγά-σιγά θὰ συνήθισῃ νὰ λύνῃς περισσότερες Ἀσκήσεις, καὶ σὸν τέλος ἔλας, ὄπως οἱ ἔμπειροι λύτες. Μὴ φοβάσαι καὶ τὰ σχολεῖα, πὸν ἀνοίγουν τῶρα, δέν θὰ κλείσουν. Γιὰ τὴν ὄρα, δέν φαίνεται πὸν θάνακατεῦσθαι καὶ μετὲ σὸν πόλεμο.

Παρεξηγήσα μὲ ἐρώτηση τὸν Σωλλόγου «Κοσμοπολίτη», πὸν μὲ ρωτοῦσε ἀπὸ πῶς ἀναπλάσοπούλα εἶναι σὴν Πόλη, καὶ τὸν ἀπάντησα πὸν δέν δίνω ὄνομα καὶ διευθύνσεις συνδρομητῶν, ἐνῶ τέτοιο πράγμα δὲ Σωλλόγου δέν μὸν ἐξήτησε. Σήμερα πὸν ἀπαντῶ πὸν τὰ διαπλασοπούλα τῆς Πόλης, μὲ τὰ δάφρια τούς, εἶναι καμιά πενήνταρκα ὄσα ἄν δὲ Σωλλόγου—πὸν τὸ θέλει καὶ τὸν ἀνακριστῶ πολὺ—ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλία, μπόρε νὰ γιορτασθῶν κι' ἐκεῖ τὸ ἔξηγητήρονα. Ἐλαβα ὄπὸ σημάση καὶ τῆλλα γιὰ νὰ συμμορφωθῶ.

Κι' ἐγὼ ἐπέψω, Ἄρμα τῆς Νίκης, νὰ μὸν γράφῃς τῶρα συχνότερα. Ἐἴνα μὲ πῶση εὐχαριστοση διαβάσε ἔνα μαζὶ τὰ φυλλάδια τὸν Ἀγούστου, τὴν ἡμέρα πὸν ἔρθε ἀπὸ τὴν ἐξοχή γιὰ νὰ τὰ πάρῃς—δέν ἐδάσταξε πᾶ!—καὶ πῶσο σοῦ ἄρεσε ἡ «43η Κυριακή»—περισσότερο ἀπὸ τίς ἄλλας πὸν τίς διαβάσε σὲ παλιὸς μου τόμου, γιὰτι αὐτὴ «τὴν ἔξῃσε» κι' ἔταν ἄλλο πράγμα. Θὰ πῶ τὰ συγχαρητήρια σου σὸν Γνάλικ καὶ σὸν Τρισσατάρα, καὶ γενικά σὴν ἀγάδια, γιὰτι αὐτὰ ἐνίχσαν σὴν «Κυριακή», ἀφοῦ ἀπὸ τὰ ἔξη βραβεῖα τὰ τέσσαρα τὰ πῆραν ἀγῶρια καὶ μόνον τὰ δύο κορίτσια. Ἐστὶ λές θὰ γίνῃ καὶ σὸν Πένταβλο; Ἄ ἰδοῦμε...

Φαντάζομαι τὴ χαρὰ σου, Ρεζεντά, δταν εἴδες κομμάτι μου νὰ δημοσιεύεται γιὰ πρῶτη φορὰ μὲ Α. Νὰ ἰδοῦμε, τόσο καλὸ θὰ εἶναι—γιὰτι δέν τὸ διαβάσω ἀκόμα—κι' αὐτὸ πὸν στέλνεσ ὄνομα; Ὁρατεσ κι' οἱ ἐντυπώσεσ σου ἀπὸ τὴν «Κυριακή» κι' οἱ κρίσεσ σου πὸν σωστάς. Ὁ Ἀνανίας σ' εὐχαριστῶ πὸν θυμῆθησε πὸν γιορτάζει τὴν 1 Ὀκτωβρίου γιὰ νὰ τὸν εἴχη ὄς. Συγχαρητήρια καὶ γιὰ τὸ βαθμὸν τὸν

ἐνδεικτικὸν σου, τὸν μεγαλύτερο πὸν δόθηκε σὴν τῆχη σου.

Ἐστὶ λοιπόν, Ἐλλάω, σπατάλησε τρεῖς μήνες μὲ τρέλλες χῶρες νὰ κάμῃ τίποτα... Κι' ὄμοια κατὶ ἔκαμα, πολὺ σπουδαῖο: ξεκουράστηκες, γιὰ νὰρχίσε τῶρα μὲ περισσότερη ὄρεγη τὴν ἔργασια. Δέν κατὰλαθα τὴν ἐρήτησή σου γιὰ τὸ συνδρομῶ σου. Θὰ ἰδῃς σὴν ἀπόδειξή σου πὸντε λήγει καὶ τότε θὰ τὴν ἀναναῶσε.

Σίφουνα, ἀπαντῶ σὲ δύο μαζὶ γράμμάτα σου. Ἐλαβα ὄλες τίς ἀπαντήσεσ σου σὲ διαγωνισμὸς καὶ περιμένω ἀπ' αὐτὰ πὸν ἔσομαξέσῃ γιὰ τὴ Σελίδα. Ἐπειδὴ μεταφράσει Ὁδγῶ, σοῦ συσταίω κατὶ θαυμάσια ποιήματα πὸν ἔχει γιὰ καὶδιὰ ἄλλὰ κι' ἀπὸ τῆλλα τὸν πολλὰ εἶναι καταλληλότερα. Καί, τῶρα κάθε κατεργάρης σὸν μπάγγο του, ἐπὶλαθῇ σὸν θρανίο του...

Τὰ ἔλαβα ἔνα Ἀναπλάσο Ναντάκι, καὶ σοῦ ἔστειλα λυοῦχαρτο καὶ ὄδηγό. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ συγχαρητήρια σου καὶ γι' ἔλ' αὐτὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ βγαλμένα ἀπ' τὴν καρδιά σου. Ὁ Γ. Α. ἔλλαξε ψευδώνυμο, ἀλλὰ δέν μπόρε βέβαια νὰ σοῦ τὸ πῶ. Στις ἄλλες δύο ἐρωτήσεσ σου ἀπαντῶ ὄχι. Ὅσο γιὰ τὸ κομμάτι σου, σταλμένο ἀπὸ τὸ Μάη, ὄρισμένως θὰ ἔχῃ ὄθηκε, ἀφοῦ ὄς σήμερα δέν εἴδες τίποτα γι' αὐτὸ.

Τότε ἀκόμα, Στίλβη, δέν ἔμουν ἐνήμηρη σὴν Ἀλληλογραφία μου, καὶ γι' αὐτὸ σὲ γράμματα σοῦ σταλμένο ἀπὸ τὰ μέσο Ἰουλίου, εἴδες ἀπάντησή μου σὸν 37 φυλλάδιον, δταν πᾶ δέν τὴν περιμένεσ. Ἄλλὰ, καθὼς θὰ εἴδες, ἔλαβα πᾶ τὰ μέτρα σου καὶ σὸν ἐξῆς θάπαντῶ γρήγορα σὴν γράμμάτα σου, καὶ γρηγορότερα μάλιστα παρά σὸν σημερινὸ. Ἐλαβα καὶ τίς λύσεσ καί... περιμένω.

Μίσησ Διαμαντίδου, μὲ χαρὰ ἔλαβα τὸ πρῶτο σου γράμμα κι' ἔκαμα τὴ γνωριμιά σου. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ τίς καλὸς διαθέσεσ. Αἴγυσε συνδρομητέσ ἔχω σὴν Καβάλλα, ἀλλὰ μὲ τὸ ἔσοπάθια σου πὸν μὸν ὄνομασσε, ἐπέψω νὰ πολυστέφω. Ὁδγῶ σοῦ ἔστειλα. «Ἐσῶποῦλος» ἔπαρχει ἀκόμα. Δέν θὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο!

Τζῶν, Τόμρε, Ἀδγῆ, Στραβόβυλο, Ρεμῆ—ὄμοι σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τίς ἀκόνες—ὄμοι, Σουσουράδα, Σωριανόπουλο—δεύτερο καὶ τρίτο γράμμα—Ἀλεξανδρινὸ, Μιανίνα Σορέλλι, Αουλιόδι τῶν Ἀλκων—πὸν σὸν ἄλλο σου θάπαντησῶ σὸν ἐρχόμενο—Ναυτάκι, Ἄλεια τοῦ Αἰγαίου—δεύτερο γράμμα—Ἀελοῦδο—δεύτερο—καὶ Βασιλίσσα Νεφερίτι, καὶ τὰ δικὰ σου μεγάλα κι' ὄρατα γράμματα διαβάσω μὲ πολλὴ εὐχαριστοση, ἐξέτελεσά τίς παραγγεῖλεσ σου καὶ ὄς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια, ἀλλὰ δέν μπόρε νὰ σὲ ἀπαντήσω καὶ χωριστὰ, γιὰτι δέν ἔχω πᾶ ὄρο, ὄτε ἀναβάλλω πᾶ ἀπαντήσεσ γιὰ τὸ ἐρχόμενο, γιὰ νὰ μὴ χάσω πάλι τὴν ἐνημέρησήτα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νῦα Ψευδώνυμα: Γιασίνι, κ. (ΔΚ). Ἀῦρα Μόρα, κ. (ΦΨ). Αεὺκὸς Ἄλιος, δ. (ΓΒ). Ζωηρὸ Τριαντάφυλλο, κ. (ΣΧ). Ἰππότης τὸν Ἰουίου, δ. (ΝΧ). Ἀργοστολάκι, δ. (ΙΚ).

Ἀνανατέσεσ Ψευδώνυμων: Ἀταλάντη, κ. Ἀγῶριστο Κεφάλι, δ.

Ἡ Διαπλάσις ἀσπάζεται τὸς φίλους τῆς: Δῆμον Ἀυτόνομον (ἔλαβα τ

